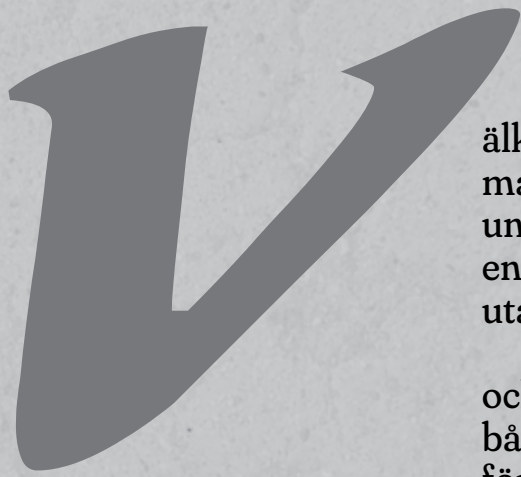

ASTRA

Samhälle — Kultur — Feminism

- 4 **"He's very gay," she says**
Mari Saldon
- 5 **Maskulinitetsnormer och värnplikt**
Tom Kettunen
- 9 **Det glada 1920-talets alternativa maskuliniteter. Rudolph Valentino, Gösta Ekman (den äldre) och det audiovisuella mediets påverkanspotential**
Filip Hallbäck
- 13 **Finns toxisk maskulinitet bara i förorten?**
Teyssir Subhi
- 17 **Verkligheter bortom begränsande bilder och språk**
Elliot Lundegård & Leila Inanna Sultan
- 20 **Porr och maskulinitet**
Nana Blomqvist
- 22 **Dark Park**
Jonas Thál
- 25 **Sites of Dreaming**
Shia Conlon
- 33 **Kärleksbrev till alla butchar**
Lou Mattei
- 37 **Sharing and Caring: Conversations about masculinities in the cultural field. Looking from Belgium and the Netherlands to Finland.**
Malin Bergström
- 43 **Racialised Migrant Masculinities**
Rudeina Mkdad
- 48 **Transpersoners liv bortom debattens slagträn**
Anna Remmets
- 49 **On Dysphoria**
eve pamelá grice
- 52 **Mäns reflektioner kring makt, normer och sexualitet**
Jonas Rothlaender
- 57 **Det där**
Robin Valtiala
- 58 **Ordlista**

älkomna till ett sommarnummer tillägnat maskuliniteter — ja, i flertal, faktiskt. För att understryka att maskulinitet inte bara betyder en sak, en typ av beteende eller sätt att vara, utan många.

Som de medverkande skribenterna och illustratörerna visar, kan maskulinitet både vara de "toxiska" egenskaper som ofta förknippas med den — egenskaper som våldsamhet, homofobi eller känslomässig avstängdhet — och helt andra saker. Maskuliniteter kan vara mjuka, öppna, vårdande, i rörelse och förändring.

Frågan om vad maskulinitet egentligen är eller betyder får vi kanske inget svar på i det här numret — om vi inte ska se det som att svaret helt enkelt är att ordet är omöjligt att ge en enda, stabil definition.

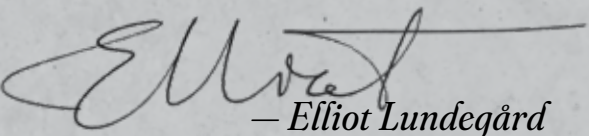
Min förhoppning är att texterna ska kunna vara del i just ett utvidgande och expanderande av maskulinitet(er). Att de visar på att ordet kan inrymma så mycket mer än det vi kanske oftast tänker oss. Och att det finns en frihet i att släppa lite på avgränsningar kring och definitioner av maskulinitet, oavsett vilket kön/genus en själv identifierar sig som.

På tal om avgränsningar och definitioner är det absolut så att vissa av texterna snarare passat i ett nummer om femininitet (som **Anna Remmets** eftertänksamma recension av *Detransition, Baby*), eller trans (som **eve pamel grices** essä om high femme som överlevnadsstrategi).

Hellre än att alla texter ska försöka pressas in i ett strikt maskulinitetstema, hoppas jag att blandningen kan få stå som ett exempel på hur olika kön och genus överlappar och övergår i varandra. Kanske väcker det frågor om vilka gränsdragningar som behövs, om de behövs, och var de går för dig personligen.

Maskulinitet var ett tema som föreslogs av flera läsare i läsarundersökningen våren 2021, och det tema som kom på andra plats i omröstningen vi hade på Instagram (på första plats kom Sexualitet & intimitet, som var temat för förra numret). Jag är väldigt nyfiken på att höra vad ni läsare tycker om resultatet! Var det det här ni hade hoppats på? Om inte, vad saknas? Vi på redaktionen tycker alltid om att höra från er.

När jag skriver det här är det 1 maj, och jag tror det är första gången någonsin som jag arbetar på denna historiskt arbetsbefriade dag. Ska ta och sluta upp med det nu. Skickar kampanna och glöd in i framtiden och försommaren!

— **Elliot Lundegård**
Chefredaktör

**Tryckfelsnisse
här varit i farten!**

Emma Strömbergs essä *Den kastrerade madonnan*, publicerad i Astra nummer 1/2022, hade felaktiga redigeringar kvar i den tryckta versionen. Vi ber om ursäkt! Rätt version av essän finns på Astras hemsida, www.astra.fi/artiklar.

ASTRA

Samhälle — Kultur — Feminism

TALLBERGSGATAN 1/175 HELSINGFORS 00180 FI

www.ASTRA.FI

www.FACEBOOK.COM/TIDSKRIFTENASTRA

www.INSTAGRAM.COM/TIDSKRIFTENASTRA

www.ASTRA.FI/PODD

CHEFREDAKTÖR

Elliot Lundegård (astra@astra.fi)

ART DIRECTOR

Roby Redgrave (ad@astra.fi)

ADMINISTRATIV SEKRETERARE

Matilda Jäderholm (pren@astra.fi)

STYRELSE

Tom Kettunen (ordförande)
Fanny Bruun (vice ordförande)
Mathilda Åman
Arseniy Lobanovskiy
Kira Björklund
Sara Nyman
Isabella Chydenius
Nora Möller

Du får kontakt med styrelsen genom att mejla dem på styrelse@astra.fi

Astra es ut av Utgivarföreningen för tidskriften Astra rf.

MED STÖD AV

Konstsamfundet, Oskar Öflunds stiftelse, Stiftelsen för Tre Smeder, Svenska kulturfonden och Centret för konstfrämjande

Medlem i Tidskriftscentralen och Kultti rf.

TRYCKERI

Grano, Helsingfors

ASTRA OCKSÅ DIGITALT
MER INFO:
ASTRA.FI/TIDSKRIFTEN

ANNONSERA I ASTRA

(På priserna tillkommer moms 24%)

Helsida: 350€

1/2 sida: 200€

1/4 sida: 100€

1/6 sida: 50€

MEDVERKANDE (#2 2022)

Adrian Malmgren
Anna Remmets
Elliot Lundegård
eve pamel grice
Filip Hallbäck
Jemini Press
Jonas Rothlaender
Jonas Thál
Leila Inanna Sultan
Lou Mattei
Malin Bergström
Mari Saldon
Nana Blomqvist
Olli Korpela
Rudeina Mkdad
Teysir Subhi
Tom Kettunen
Robin Valtiala
Shareef Askar
Shia Conlon
Studio Seri/graph

SPRÅKGRANSKNING

Kaitlyn D. Hamilton
Sandra Holmqvist

TYPSSNITT

Armand Grotesk av Charlotte Rhode
Basteleur av Keussel
Liberation Serif av Steve Matteson
Gap Sans av Alexandre Liziard
 & Étienne Ozeray
Compagnon av Chloé Lozano
 Juliette Duhé, Léa Pradine,
 Sébastien Riollier & Valentin Papon
Cry Uncial av Daniel Zadorozny
Fraunces av Phaedra Charles
 & Flavia Zimbardi

BILD PÅ OMSLAGET

Shia Conlon
Shia Conlon is an Irish writer and artist based in Helsinki. His work has been centered around marginalized voices and growing up in the landscape of working-class Catholic Ireland. His current research is focused on non-linear time, trans representation, archives, language, and memory. www.shiaconlon.com

Vill du medverka i Astra?

Vi letar ständigt efter nya Skribenter, illustratörer, konstnärer, typografer och fotografer.

Skicka ett mail till astra@astra.fi och berätta om vad du vill göra. Om du har arbetsprov, en hemsida eller en portfolio får du gärna bifoga eller länka!

PRENUMERATION (4 NR.)

Finland: 45€

(Studerande/Pensionär/Arbetslös): 35€

Övriga Norden: 52€

(Studerande/Pensionär: 45€)

Övriga världen: 55€

(Studerande/Pensionär: 50€)

GÅVOPRENUMERATION (4 NR.)

(för dig som är prenumerant)

Finland: 35€

Övriga Norden: 45€

Övriga världen: 50€

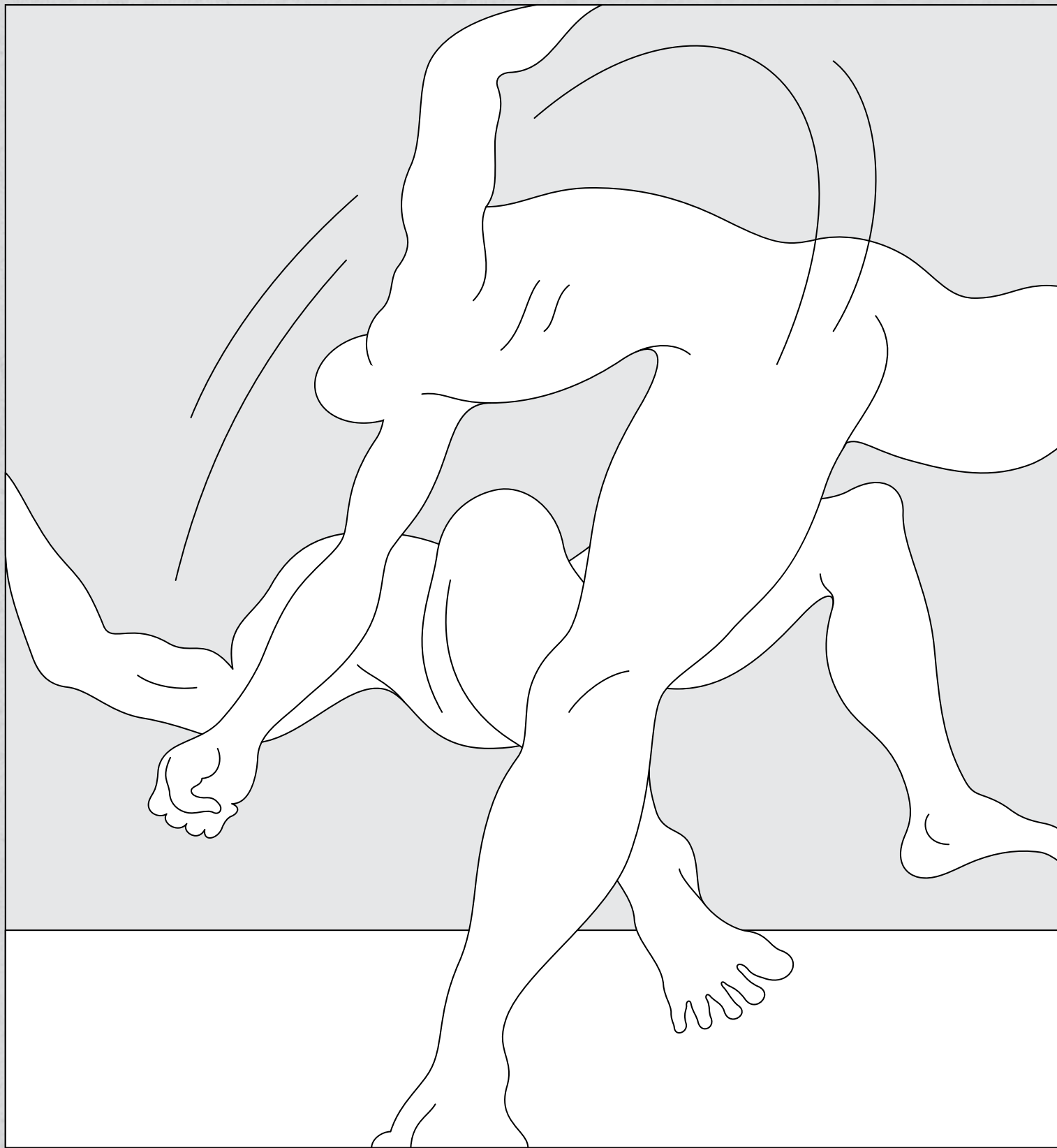
Donationsprenumeration: 80€

"He's *very* gay," she says.
Arguably, so's she – attending brunch with her wife.
But her eye-roll and chuckle imply
something objectionable about his above-average gayness.
He's not *just* homosexual,
she seems to say,
he's somehow visibly, judge-ably homosexual.
One could say 'unapologetic.' Out and proud. Here and queer.
Or one could say
He's quite camp, quite flamboyant, occasionally gender-bending.
His hobbies, his career choices, his posture, his gestures, his style, his voice, his nails are
'effeminate.'
Objection.
Not to his choice of partner, but to his choice of handbag.

And somehow masculinity is such a twisted beating stick
that she can say this
From her position of butchness,
her stereotype conformity,
gender nonconformity ...
which I know 'masculine of centre'
(what centre?!)
women and afabs and all us freaks
have been disrespected, mistreated, killed for ...
She can say that
And use it
To make him seem less than
And too much
To paint a picture of femininity out of place
A cliché. An affectation.

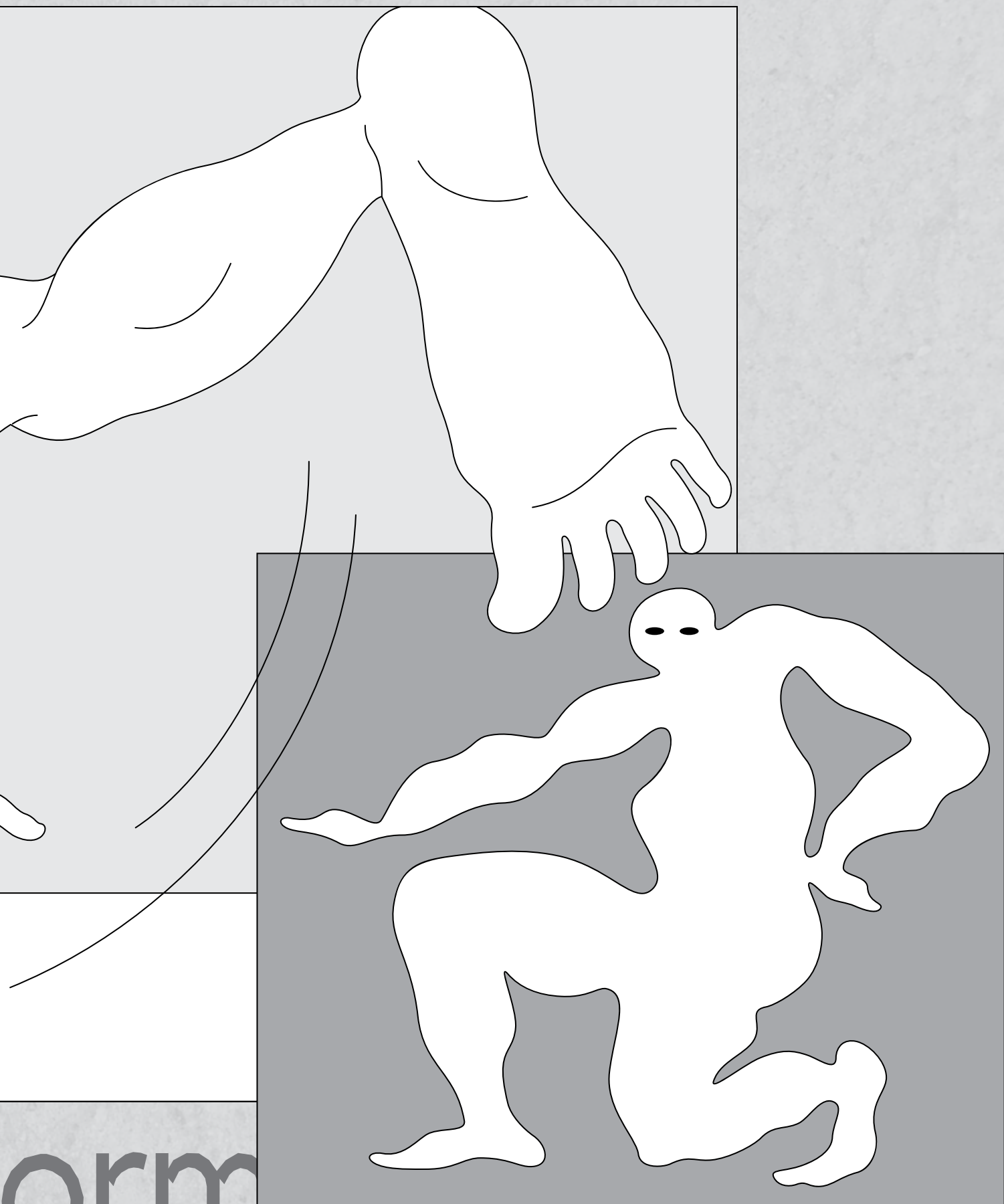
And I
sit there,
By the flowers,
In the few seconds it takes her to mock him
Casually. Par for the course.

I sit there quietly critical,
But mainly quietly.
With my shorn head
And my broad shoulders
And my flattened chest
And the undisclosed pronouns
Shaved legs inside casual slacks
Perfume, no make-up
Small hands, small feet, large mouth
Closed

Maskulinitetsn

TEXT Tom Kettunen
BILD Olli Korpela

ormer
och värnplikt

Finland har ett försvarssystem som grundar sig på allmän värnplikt för män, där en så stor andel som möjligt av varje åldersklass får mili-

tärutbildning. Enligt finska jämställdhetslagen ska bestämmelser om värnplikt endast för män inte betraktas som diskriminering på grund av kön.

En klar majoritet av befolkningen (73 %) vill behålla värnpliktssystemet som det är [1]. Det här är en blind punkt i jämställdhetsdebatten, och det verkar råda tyst samförstånd om att det är män som ska syssla med krigföring. Just nu pågår det i Finland en process för att förnya värnpliktssystemet. Den utnämnda parlamentariska gruppen har varit ovillig att ta sig an de människorättsproblem och jämställdhetsproblem som finns i det nuvarande systemet. Den här ovilligheten att göra någon förändring pekar på hur starkt vissa slags maskulinitetsnormer i Finland är kopplade till armén och till värnplikten.

Våldsamma maskulinitetsnormer är skadliga för oss alla

Normer styr vårt tänkande och varande i världen. En del beskriver könsnormer som osynliga lådor som ramar in våra liv. Vissa av oss känner oss hemma i lådan och bejakar den, medan andra lever obekvämt: de känner sig begränsade och kvävda av dess ramar. En del försöker stiga utanför till något annat utrymme som passar dem bättre. Lådorna

ser lite olika ut i olika delar av världen, men det finns likheter mellan dem. Var vi än rör oss så ramar de in våra liv, och vi måste förhålla oss till dem.

Maskulinitetsnormer är outtalade föreställningar om vad som anses vara normalt maskulint beteende. Normerna är ofta utsagda och därför svåra att sätta fingret på, även om de samtidigt ses som helt självklara. Maskulinitetsnormerna blir tydliga när någon bryter mot dem och blir tillrättavisad. De som lever inom normerna har större handlingsutrymme och möjligheter jämfört med avvikarna, de som inte passar in. De som lever enligt normerna kan ta dem för givet och upprätthålla dem, men har också större möjligheter att förändra dem.

Vissa maskulinitetsnormer är nära sammanlänkade med våld. Män lär sig redan som unga att en riktig man ska vara beredd att ta till våld. Genom våld och aggression bevisar de sin maskulinitet och bygger självförtroende i sin maskulina identitet. De som inte anpassar sig till förväntningarna blir retade och får stryk. Män lär sig att de måste vara självständiga och hårda för att klara sig i livet. Att visa sårbarhet kommer att leda till hån. Män lär sig också att det är viktigt att vara dominant, ta plats och ha kontroll. De har en plikt att hand om de "svaga" (kvinnor och barn), men också rätt till sista ordet och att bestämma över sina partners liv. Att kväva sina emotioner (förutom emotioner som ilska och stolthet) ses också som verkligt manligt. Män lär sig att anpassa sig till en norm där det är svagt och feminint att visa emotioner.

Begränsande och skadliga maskulinitetsnormer drabbar oss alla och orsakar stora samhällskostnader. Män som är negativt inställda till jämställdhet och har stereotypa föreställningar om könsroller löper en mångfaldigt större risk (4,4 gånger så stor) att begå våldsamma handlingar [2].

Värnpliktssystemet i Finland är delvis en förlängning av dessa slags maskulinitetsnormer, där män förväntas vara heterosexuella, hårdkokta och emotionellt kortslutna. I armén, sägs det, blir pojkar män, då de lär sig skjuta, bädda sängen och bo i tält. Män som väljer civiltjänst stiger utanför normen och kallas bögar, mjuka, känsliga och kvinnliga. Unga män som vill passa in och undvika att deras maskulinitet ifrågasätts väljer därmed armén oberoende av hur de förhåller sig till krig. Tröskeln för att välja civiltjänst är väldigt hög. Dessa slags normer gör det också svårare för kvinnor och icke-binära att söka sig till armén.

Krig drar nytta av särskilda maskulinitetsideal

Våld är ett kontinuum och tar sig uttryck på otaliga vis, från oönskad beröring, vulgära skämt och begränsning av frihet till förföljelse, våldtäkt och mord. Män är nästan alltid förövarna i våldshandlingar: i det offentliga rummet är offren oftast andra män, och i det privata är offren kvinnor, icke-binära och barn.

Krig bygger på mobilisering av män och utnyttjar idéer om maskulinitet för att uppmana och pressa män att engagera sig i militära konflikter. Det är främst män som är ansvariga för krig och dess fasansfulla följder.

Män är mer benägna att dö som ett direkt resultat av militära konflikter, medan kvinnor och barn utgör majoriteten av de som dör om vi också beaktar indirekta konsekvenser av militära konflikter [3]. Organiserade väpnade grupper skapas av män, leds av män och består av män. Men våld, konflikter och krig är inte uteslutande kopplade till män och maskuliniteter. Kvinnor och icke-binära deltar också i väpnade konflikter. Våld är någonting inlärt.

Män kan söka sig till militären av en mängd olika skäl, från traumatisk indoktrinering, tvångsrekrytering och glorifiering av soldattrollen till en önskan att skydda andra och tjäna uppehälle. Oavsett skälen ger militären män tillträde till en dominant och privilegierad form av maskulinitet. Militära normer är sammanbundna med en hegemonisk maskulinitet där riktiga män erövrar, försvarar och är beredda att döda. Maskulina normer är också effektiva i processen att skapa soldater som är villiga att döda. Om vi går ett steg längre: Objektivisering och avhumanisering av fienden, kontroll av andra människor och brist på empati är gemensamma mål för hegemonisk maskulinitet och militaristiskt tänkande.

Det är den här sortens hierarkiska normsystem som leder till att sexuellt våld alls blir ett tänkbart vapen i militära konflikter. Jag vill inte beskriva de ofattliga hemskheter som krig kan frambringa, men vill notera att det språk som ofta används om krigshändelser kan göra (det könade) våldet svårare att se. Vi använder könsneutrala och abstrakta ord och talar om kränkningar, oegentligheter, övergrepp och vanhelgande. Vi talar om krigets brutalitet och grymheter men inte om män.

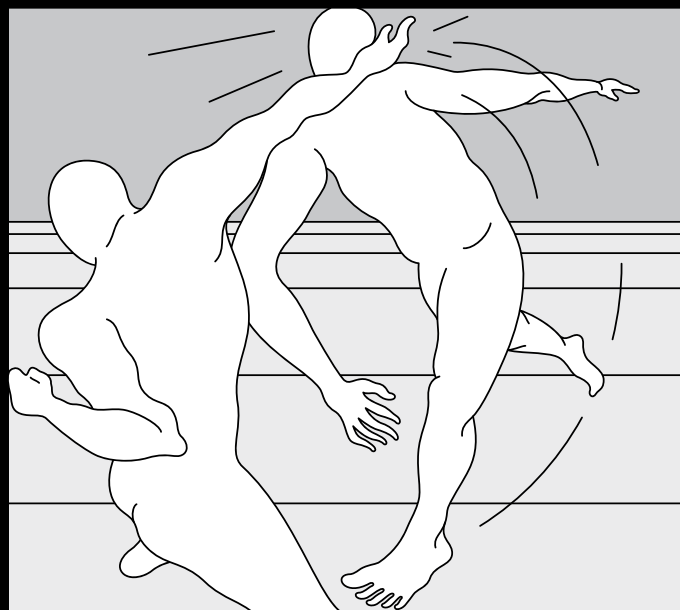
Förändring av institutioner och normer

Både i krig och fred är armén en del av vårt samhälle. I sin nuvarande form är den en institution som stöder och upprätthåller en problematisk form av manlighet. Men krigsföring behöver inte nödvändigtvis basera sig på ovannämnda destruktiva maskulinitetsnormer. Armén kunde i själva verket vara en ypperlig institution för att fostra bättre normer. Det är kanske långsökt att tänka sig att vi skulle ha en 100 % hygglig armé, men det är otroligt viktigt att jobba för jämställdhet även inom militären. Det här är speciellt viktigt i ett läge där militära konflikter är alltmer komplexa.

Militära reformer där allt fler kvinnor och icke-binära befolkar olika delar av försvarsmakten leder inte automatiskt till förändrade eller förbättrade normer, om inte förändringsarbetet är kopplat till en mer omvälvande kulturförändring.

Om armén är ett ställe där pojkar blir män måste den ta sitt ansvar och bli en institution som förebygger våld. Men i så fall behövs det en otroligt omvälvande kulturförändring och en verklig satsning på jämställdhetstänk med mål att förändra såväl normer som institutioner och ideologier. Ett led i det här är att släppa idén om att armén är en plats främst för män. 🐾

Enligt finska jämställdhetslagen ska bestämmelser om värnplikt endast för män inte betraktas som diskriminering på grund av kön.

Tom Kettunen är ordförande för Utgivarföreningen för tidskriften *Astra* och styrelseaktiv i den feministiska organisationen *Män rf*.

REFERENSER

- [1] Planeringskommissionen för försvarsinformation. Finländarnas åsikter om utrikes- och säkerhetspolitiken, försvaret och säkerheten (2021)
- [2] Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor. Unga maskulinitet och våld (2015)
- [3] Promundo. Making the Connections: Harmful Masculine Norms and Conflict and War (2019)

Det glada 1920-talets alternativa maskuliniteter

TEXT Filip Hallbäck

Rudolph Valentino,
Gösta Ekman (den äldre)
och det
audiovisuella
mediets
påverkanspotential

GÖSTA EKMAN (ETT REVOLUTIONSBRÖLÖP, 1928)

Filmvetaren **Tommy Gustafssons** tvärvetenskapliga avhandling *En fiende till civilisationen* från 2008 är ett viktigt forskarrön om förhållandet mellan filmmediet och manlighetsideal. Avhandlingens utgångspunkt är det svenska 1920-talets underhållningskultur.

En filmskådespelare vars ambivalenta (o)manlighet Gustafsson studerar närmare är **Gösta Ekman** (den äldre). Det intressanta med just Ekman är att han stämplades som "kvinnlig" (med negativa konnotationer) av den samtida mansdominerade kritikerkåren. Paradoxalt nog innebar det inte någon negativ inverkan på Ekmans popularitet hos den kvinnliga delen av biopubliken. Gustafsson finner två möjliga förklaringar. Den ena är att begreppet *homo-sexualitet* "inte fanns" på det sätt det gör idag (alternativt var det ett alltför kontroversiellt ämne som censurerades). Den andra förklaringen kan vara att Ekmans "omanliga" framtoning tolkades som ett konventionsbrytande skapande, ett kreativt och subversivt förhållningssätt som låg i linje med modernismens framryckningar under 1920-talet i Sverige och stora delar av Europa.

Med inspiration från Gustafssons avhandling ämnar jag i den här essätexten titta närmare på **Rudolph Valentino**, som är en annan filmstjärna från 1920-talet. Varför Valentino, kanske någon undrar? Har det inte skrivits tillräckligt mycket om honom redan? På vilka sätt vore det relevant att diskutera maskulinitet, kopplat till den forna stumfilmsstjärnan?

m

askulinitetsforskningen i Sverige och internationellt tillkom under

1970-talet som ett viktigt komplement till kvinnoforskningen (som idag benämns som genusvetenskap). Fältet hämtar inspiration från feministisk teoribildning och fokuserar på det som kallas för "hegemonisk maskulinitet". Till de internationellt mest inflytelserika hör sociologen **Raewyn W. Connells** standardverk *Masculinities* (1995). Bland namnkunniga maskulinitetsforskare i Sverige märks **Lars Jalmert, Lucas Gottzén, Ulf Mellström, Thomas Johansson, Jari Kuosmanen, Marie Nordberg** och **Helena Hill**. Inom mansforskningen studerar man i huvudsak konstruerandet av olika maskuliniteter och dess kopplingar till exempelvis våld, hälsa, sexualitet och förväntningar.

RUDOLPH VALENTINO (A SAINTED DEVIL, 1924)

Valentino är unik i sitt slag, särskilt med tanke på att han var verksam i en tidsperiod då könsrollerna var benhårda. Jag tycker att han är ett intressant exempel, vars manlighet påminner om Gustafssons analys av Gösta Ekman (den äldre). Trots att Valentino är död sedan 90 år tillbaka och har lämnat efter sig en närmast bagatellartad filmografi som inte åldrats särskilt väl, ekar hans namn fortfarande in i framtiden. I engelskspråkiga poplåtar som *Good Old-Fashioned Lover Boy* (Queen, 1976), *Don't Look Down* (Iggy Pop, 1979) och *Manic Monday* (The Bangles, 1986) fungerar Valentino som en populärkulturell referenspunkt, vilket håller det mytomspunna minnet av honom vid liv.

Mot bakgrund av detta ställer jag följande fråga: Hur konstrueras och idealiseras den maskulinitet som Valentino förkroppsligade?

Han föddes som **Rodolfo Guglielmi** i den italienska byn Castellaneta 1895 och seglade till USA 1913 för att söka arbete. Efter en del ströjobb etablerade han sig som dansare och fick på så vis in en fot i filmbranschen, som vid den här tiden var en förhållandevis ny medieform för underhållning. Efter diverse statistroller under 1910-talets andra hälft fick han så småningom ett sensationellt genombrott i *De fyra rytarna* (**Rex Ingram**, 1921). Valentinos status som filmstjärna befästes i titelrollen i *Shejken* (**George Melford**, 1921), och han kom därefter att åtnjuta en framgångsrik karriär fram till sin hastiga bortgång i ett komplicerat magsår 1926 – året innan ljudfilmen lanserades. Dödsbudet skapade masshysteri, och under begravningen utbröt kalabalik.

Rudolph Valentino lanserades som den store "Latinälskaren" och blev därigenom 1920-talets stora sex-symbol, vid sidan av "Hollywoodkungen" **Douglas Fairbanks** (1883–1939) och "hela världens lilla fästmö" **Mary Pickford** (1892–1979). För eftervärlden har filmproduktionerna som Valentino medverkade i aldrig haft någon estetiskt eller teknologiskt avgörande inverkan. Personligen tycker jag att flera av Valentinos filmer är ganska gräsliga. Med risk att slå in öppna dörrar kan det nämnas att flera av dessa films narrativ är präglade av tidstypiska rasistiska och sexistiska diskurser. Den diskussionen får dock sparas till ett annat tillfälle, men jag nämner det för att jag inte vill låtsas som om jag vore omedveten om sakernas tillstånd.

När jag ser stillbilder på Rudolph Valentino idag, påminns jag återigen om Gustafssons analys av både Gösta Ekman (den äldre) och genuskodade skönhetsideal i en historisk tidsram. "Det glada 1920-talet" var en brokig tidsperiod, och begreppet "modernitet" utmynnade bland annat i en debatt om synen på "den moderna kvinnan", medan synen på mannen fortfarande hamnade jämförelsevis okommenterad i bakgrunden. Filmvetaren **Elisabetta Girelli** beskriver Valentinos tvetydiga genusidentitet och erotiska aura med den Freud-artade termen "sexuell melankoli". Valentinos olika rollgestalter på film orienterade sig i det psykologiska gränslandet mellan förlust och begär. Länken mellan dessa komponenter låg i det masochistiska; på ett behagfullt sätt utstrålar Valentino på samma gång lidande och lidelse, som om han (och publiken) "njuter" av smärta. När jag ser Rudolph Valentino tycker jag mig

"Det glada 1920-talet" var en brokig tidsperiod, och begreppet "modernitet" utmynnade bland annat i en debatt om synen på "den moderna kvinnan", medan synen på mannen fortfarande hamnade jämförelsevis okommenterad i bakgrunden.

GÖSTA EKMAN OCH CAMILLA HORN (FAUST, 1926)

dessutom se en sårbarhet i blicken, som påminner om hans mänsklighet. Lidandet blir i det avseendet en tillgång i skapandet av en performativ identitetshandling på vita duken.

Dock är det inte enbart dimensionen "sexualitet" som är väsentlig att diskutera när man skriver om Valentino. Även rasifiering spelade en central roll, vilket inte minst epitetet "Latinälskaren" antyder. I en hollywoodsk kontext blev Valentinos italienska börd en identitetsmarkör, som positionerade honom som "den Andre" i förhållande till den amerikanska publiken. Hans sensuella utstrålning, ståtliga kroppshållning och vemodsmärkta sammetsögon betraktades som ett "spännande" fält för åskådaren att bevittna och fantisera om, eftersom han inte var "härifrån". Enligt

filmvetaren **Gaylyn Studlar** bidrog Valentinos roll i *Shejken* till att stärka denna gängse uppfattning. I filmen förkroppsligade Valentino föreställningen om "den kontinentala hjälten" och påbörjade därigenom en utvecklingsriktning av representationer av "romantikern" som ett rasifierat och erotiskt objekt.

Ett fundament i konstruerandet av filmstjärnor var att de var "mer myt än människa". På såväl vita duken som på fotografier är det som om Valentino bryter sig loss ur sin mänsklighets skal och närmar sig det mytiskt gudomliga enbart genom sin blotta existens. Av kvinnor blev han hysteriskt avgudad, medan män såg honom som något hotfullt: en "utlänning" som kommer "hit" och tar "våra" kvinnor. På så vis kan man argumentera för att Valentino under 1920-talet representerade en alternativ maskulinitet (i en amerikansk kontext, bör tilläggas), som genom kombinationen sexuell melankoli och andrafiering närmade sig det sinnliga.

För att återknyta till Gustafssons avhandling: det finns självfallet vissa skillnader mellan Ekman och Valentino. Ekman var verksam i Sverige och Valentino i Hollywood, vilket är två olika filmkulturella kontexter. Den intressanta likheten mellan dem är att båda utmanar bilden av maskulinitet under en och samma tidsperiod, om än på två olika platser i världen. Som Gustafsson skriver har filmmediet varit ett avgörande redskap för att påverka samhällsutvecklingens normer, ideal och värderingar. Om vi blickar ut i världen idag, cirka hundra år senare, har det audiovisuella mediet bevarat sprängkraften i sin påverkanspotential. Det märks inte minst i en rad olika sociala medier som vuxit kraftigt under framför allt 2010-talet och som fortsatt bidrar med att ge privatpersoner en plattform att få exponera synliga representationer av alternativa maskuliniteter. Genom synligheten påverkar man betraktarnas världsuppfattningar: ett förhållningssätt som fanns under 1920-talet och som frodas än idag. 🐾

Filip Hallbäck är film- och litteraturvetare, manusförfattare samt tågkonduktör. Han är intresserad av maktkritiska perspektiv på kultur och samhälle.

RUDOLPH VALENTINO (BLOD OCH SAND, 1922)

GÖSTA EKMAN (1936)

RUDOLPH VALENTINO OCH ALICE TERRY (DE FYRA RYTTARNA, 1921)

REFERENSMATERIAL

Girelli, Elisabetta, "Before The Sheik: Rudolph Valentino and Sexual Melancholia" i *Film International*, vol. 13, 2015
Gustafsson, Tommy, *En fiende till civilisationen: manlighet, genusrelationer, sexualitet och rasstereotyper i svensk filmkultur under 1920-talet*, Lunds Universitet, 2008
Studlar, Gaylyn, "Discourses of Gender and Ethnicity: The Construction and De(con)struction of Rudolph Valentino as Other" i *Film Criticism*, Vol. 13, No. 2, Winter, 1989

FILMER

De fyra ryttarna (Rex Ingram, 1921)
Shejken (George Melford, 1921)

LÅTAR

Don't Look Down (Iggy Pop, 1979)
Good Old-Fashioned Lover Boy (Queen, 1976)
Manic Monday (The Bangles, 1986)

Finns toxisk maskulinitet bara i förorten?

TEXT Teysir Subhi
BILD Studio Seri\graph

Jag promenerar från spårvagnshållplatsen till min arbetsplats. Passerar ett ensligt torg där alla butiker har stängt igen. Jag

tänker på torgets storhetstid då det byggdes på 60-talet. Hur det måste ha sjudit av liv, ett myller av lekande barn och personer som njöt av att beskåda detta märkliga skådespel. Hur människor kanske utbytte hälsningsfraser, förhandlade om priset vid fiskbilen och busiga ungdomar blev tillsagda av arga butiksinnehavare. Nu är allt igenbommat och ljudet av liv och rörelse förbytt mot en smärtsam stillhet.

Jag har själv som
politiker varit med
och drivit ett förslag
i kommunen om
att stadens skolor
ska arbeta med att
bekämpa negativa
maskulinitetsnormer
– alla stadens elever.
Men gör alla verkligen
det, även de som bor
i vita, välbemedlade
områden?

En av mina elever rycker bryskt tag i mig så att jag vaknar upp ur min dagdröm.
— Vi börjar nu, säger han och rusar in i klassrummet före mig.

Jag arbetar som SO-lärare på en högstadieskola i ett missgynnat område i Göteborg. Jag väljer att använda ordet missgynnat istället för att tala om utanförskap eftersom personer som bor i dessa områden inte själva valt att ställa sig utanför majoritetssamhället. Snarare har de missgynnats och motarbetats i flera decennier, på grund av new public management och en politik som endast gynnar de som redan är välbemedlade. Likt det öde torget, de tomma affärerna och banken som stängt igen finns här också unga som har slutat drömma.

Jag märker nu att min elev, som haft så bråttom in i klassrummet, är ledsen. Men i samma sekund som han blickar upp mot mig förbyts hans sorg mot en rasande ilska. Han flyger upp ur sin stol och utbrister:

— Vad är poängen med att få ett E, jag kommer ändå aldrig få något jobb i framtiden.

— Varför tror du det? frågar jag.

— Men kolla hur jag ser ut, svarar han. Titta, hur många svennar bor här, går i den här skolan?

Jag ser mig omkring och inser att han har en poäng. Jag har aldrig tänkt på det tidigare, men jag inser snabbt att de enda vita personerna som bor i området och som går i skolan är personer som har invandrat till Sverige från Polen och Rumänien.

Kanske är det detta som forskare kallar för "white flight", tänker jag, när den vita majoritetsbefolkningen flyr ett område som plötsligt befolkas av många människor med invandrarbakgrund. Men vad är det egentligen de flyr?

— Så du tror att det hade varit lättare om du såg ut som alla andra? frågar jag. Eleven sjunker ihop och lägger huvudet på bordet.

— Ja, svarar han. Jag tar fram en skål med vita flirtkulor. Resten av eleverna reagerar på den abrupta vändningen i lektionen.

— Ska vi inte prata om normer idag? frågar de.

— Alldeles strax, vänta lite, svarar jag.

— Ser du något speciellt med kulorna? frågar jag eleven.

— Nej, svarar han. Jag lägger i en röd kula.

— Är det något speciellt med kulorna nu? frågar jag.

— Ja, den röda kulan, svarar han.

— Du är den röda kulan, säger jag. Eleven tittar på mig som om jag vore tokig.

— Vad menar du? utbrister han.

— Du är unik bland många andra. Din superkraft är att du är du. Men det blir ingen superkraft om du inte vet om att det är en superkraft, eller hur? säger jag. Eleven ler nu.

— Vet du vad, säger jag, just idag behövde jag också påminna mig själv om min egen superkraft. Jag lägger en gul kula i skålen och återgår till min lektion.

— Idag ska vi prata om negativa maskulinitetsnormer, eller toxisk maskulinitet som det också kallas, säger jag. Eleverna tittar på mig med stora ögon. De senaste två dagarna har ytterligare två unga män skjutits i området. Eleverna är

oroliga, och jag märker att de väntat länge på att få vädra sin oro.

En elev räcker upp handen.

— Finns toxisk maskulinitet bara i förorten? frågar han.

— Självklart inte, svarar jag.

— Så varför är det bara vi i förorten som alltid ska jobba med oss själva, som alltid får höra att vi tillhör något negativt, något toxiskt? säger eleven.

Jag blir alldeles stum, försöker få ut någon slags formulering om att alla elever i stadens skolor ska arbeta med de här frågorna, men jag lyckas inte. Jag inser att jag inte vet. Alla stadens skolor kanske inte arbetar med de här frågorna. De inser kanske inte att det här också handlar om dem. De tänker kanske att det enbart är de där andra som är en del av det toxiska, att negativa maskulinitetsnormer bara finns i förorten.

Jag har själv som politiker varit med och drivit ett förslag i kommunen om att stadens skolor ska arbeta med att bekämpa negativa maskulinitetsnormer — alla stadens elever. Men gör alla verkligen det, även de som bor i vita, välbemedlade områden?

Eleven frågar igen:

— Så du menar att de andra vita svennarna också arbetar med att lära sig mer om negativa maskulinitetsnormer, eller är det så att de just nu arbetar för att få ett E, eller ett A, medan vi ska jobba på oss själva? Den här gången får jag inte fram ett enda ord. Jag vet att endast lite mer än 20 % av eleverna i skolan kommer nå gymnasiebehörighet det här året. Jag ställer mig själv frågan: Är det här verkligen rätt fokus?

De senaste två dagarna har ytterligare två unga män skjutits i området. Eleverna är oroliga, och jag märker att de väntat länge på att få vädra sin oro.

Vad händer med unga killar i missgynnade områden och deras självkänsla när vi medvetet och omedvetet likställer negativa maskulinitetsnormer med deras etnicitet och socioekonomiska bakgrund? Är det verkligen mer värdegrundsarbete i skolan som kommer att stoppa dödsskjutningarna i förorten, som kommer göra de öde torgen levande igen eller som kommer få unga i förorten att börja drömma igen?

Varför finns toxisk maskulinitet bara i förorten? ▀

Teysir Subhi är lärare & partiledare (Fi).

Seri/graph is a Kyiv-based visual studio, duo of Anya Ivanenko and Jenya Polosina.

Verkligheter bortom begränsande bilder och språk

TEXT Elliot Lundegård
& Leila Inanna Sultan

E: Du och jag lärde ju känna varandra via en textbaserad app för queers, där vi snabbt började chatta om hur skönt det var att lära känna varandra utan pressen att behöva representera sig själv i bilder.

L: Något som kändes befriande var att det inte var utseendet eller uttrycket, och hur dessa uppfattades eller konstruerades av motparten snarare än av en själv, som fick styra eller diktera kontakten. Mellan oss gjorde det väldigt mycket för mig att få "bli till" genom ord, våra samtal, snarare än att tänka på hur mitt genusuttryck skulle kunna påverka vår kontakt eller vår relation, eller påverka hur jag blev läst och sedd.

E: Jag minns att vi satte ord på hur ens egen upplevelse av genus inte alltid stämmer överens med vad andra ser när de tittar på en.

L: Precis. Här vill jag lyfta en grej du skrev till mig där i början, som fortfarande betyder väldigt mycket för mig, i vår vänskap men också i stort. Du skrev bland annat:

”plus

jag tänker inte att genus behöver sitta i kläder (alls) och att non-binary can look like whatever <3

plus

maskulinitet är en så hegemonisk norm att det ofta blir som att ’andro-gynitet’ egentligen bara ’får’ vara olika varianter av maskulinitet. Liksom som om det vore det neutrala och allting som är ens lite femme blir sett som femininitet och inte ryms inom det androgyna spektrumet. Vilket ju inte är sant över huvud taget.”

Så mycket av det där du skrev har verkligen ekat i mitt huvud under tiden mitt genusuttryck har tagit och ändrat form de senaste åren: ”non-binary can look like whatever”. Det har varit som en sorts tröst när jag känt att jag av olika skäl måste överkompensera med min maskulinitet på ett nästan tvångsmässigt sätt. Är det något du kan känna igen?

E: Jag blir så rörd över det du skriver! Det enkla svaret på din fråga är ja. Jag väljer till exempel vilka bilder av mig själv som barn jag visar för andra, eftersom det kan finnas ett narrativ som säger att en alltid måste ha ”sett genderqueer ut” för att vara det ”på riktigt”. Det är ju inte sant – ändå förhåller jag mig till det. Trots min queerhet, som för mig innebär just en sorts ständig föränderlighet och friheten att inte behöva presentera en stabil identitet, försöker jag skapa en bild av att jag alltid sett ut på ett visst sätt. Som om det skulle göra mig mer verklig.

L: Nickar igenkännande åt allt detta. Jag tänker att det du nämner här – att känna sig eller att få känna sig verklig – kanske också kan kopplas till det vi tidigare pratat lite om vad gäller hur vi ibland beskriver oss själva genom en negation: icke-binär. Jag försöker använda genderqueer för egen del, delvis för att det känns som det som bäst reflekterar hur jag känner mig och ser på mig själv, men också av samma anledningar som gör att jag drar mig för att beskriva mig själv som ”icke-vit”, det är ju som om suffixet blir utgångspunkten eller ett neutrum, som vi genom att neget ”blir till” genom.

E: Jamen exakt. Jag sitter också och nickar! Vill du skriva något mer om det du nämnde tidigare gällande tvångsmässighet och att överkompensera?

L: Som POC kan jag ofta känna att mitt utseende och eventuell begärlighet kan negeras helt och hållet om de inte är supertydligt ”till för någon”, om du förstår hur jag menar. I det avseendet kan det kopplas till exotifiering, till exempel. Jag tror tvångsmässigheten jag kan känna kring mitt genusuttryck fungerar på samma sätt – att jag måste tippa över åt ena eller andra hållet, antingen mot det feminina eller det maskulina, annars hamnar jag i ett vakuum där jag blir totalt osynlig snarare än att hamna i det här superfrigörande queera spacet. Vet inte om något av det här makes sense. Och jag vet att i den bästa av världar ska andras blickar inte ha sådant inflytande över ens självbild eller självkänsla, men något jag ofta kommer tillbaka till är att när jag osynliggörs av min omgivning känner jag mig osynlig även för mig själv. Mina konturer blir suddiga.

E: Fullt begripligt. Det finns ju fortfarande en stark vithetsnorm i många queera rum, vilken samspelar med genus. Att den mest synliga ”queera looken” fortfarande är vit tror jag påverkar vem som lättast blir läst som queer. Känns viktigt att nämna att jag själv är vit innan jag fortsätter skriva att jag känner igen mig i ”allt” du skriver! Men jag tror de genusuttryck som inte inrättar sig i motsatsparet maskulint – feminint ofta osynliggörs, eftersom den binära normen är så stark. Så jag kan verkligen relatera till vad du skriver om det. Ändå tänker jag som sagt att det finns en idé om hur ”en icke-binär person” eller ”en genderqueer person” ser ut, vilket skapar en normativitet inom det queera (där också vithetsnormen spelar en roll).

Det där med att en ”inte borde bry sig” om vad andra ser i en, det kan bli så självbesträffande. Som om det vore en själv som ”är dålig på att vara queer”. Även här tänker jag att olika privilegier och hierarkier spelar roll. I grund och botten kommer det kanske an på vem som (lättast) blir sedd som (en hel) människa, ett subjekt. Respektive vem eller vilka som riskerar att objektifieras, avhumaniseras eller exotifieras.

L: Du är så klok! Det gör verkligen något med mig på djupet att ha det här samtalet med dig. Jag skulle också vilja knyta det du nämner nu till det du skrev innan om vilka barndomsbilder en vill dela för att påverka narrativet – eller för att det ska passa ihop med ens självbild, eller med bilden andra väntar sig. Jag tänker att hur vi presenterar eller representerar oss själva utåt också har att göra med begär. Jag känner mig lite läst avseende möjligheten att experimentera med uttryck, stil, utseende som väger över mot det feminint respektive maskulint kodade, om vi pratar enbart utifrån att ”göras begärlig” i andras ögon. Detta eftersom det känns som att de som begär mig utifrån det genderqueera uttryck jag själv känner mig mest bekväm i är en mindre och mer avgränsad grupp än de som till exempel begär mina övervägande feminina respektive maskulina uttryck. Och det känns som om dessa grupper sällan överlappar. Förstår du typ hur jag menar?

E: Ja! Och det här samtalet gör något viktigt med mig med. Minns när du skrev en essä till Astras nummer på tema "Trans" 2020, hur det var en så stark upplevelse för mig att få läsa och arbeta med den texten. Den kändes som att komma hem. Det är så viktigt att få dela de här upplevelserna med andra och varandra, det hjälper åtminstone mig att känna mig verklig.

Begär är nog den svåraste biten för mig att sätta ord på (och där jag har lättast att hamna i det självbeskyllande eller självbestraffande tonfallet). Jag känner verkligen igen mig. Det finns en sorg i mig över att jag känner mig tvungen att välja att vara antingen feminin eller (trans-)maskulin för att vara begärlig i queera rum. Den mest pålitliga källan jag har att gå till gällande att även genderqueera genusuttryck är begärliga är mitt eget begär: Jag dras ju till det här. Då måste det finnas andra som också gör det.

L: Så tänker jag med: Det är så jag själv känner — så varför skulle inte det kunna få vara ett riktmärke lika mycket som något annat? I samband med uttryck, begär, och begärlighet — du och jag har ju också pratat om balansen mellan vad som är eftersträvansvärt och vad som är toxiskt i maskulinitet(er).

E: För egen del tänker jag kanske att snarare än att maskulinitet är ond och femininitet är god och att de är varandras motsatser, så är det just det binära cissamhället som är toxiskt. Tanken om att en måste bevisa att en är en "riktig man" är ju högst aktuell även för cismän, inte bara för andra som närmar sig maskulina uttryck. Att maskulinitet, åtminstone i vissa tider och på vissa platser, har förknippats med makt och upprätthållandet av makt genom våld ... Det säger kanske sig självt då att det uttrycket klumpas ihop med toxiska egenskaper. Men jag tror inte att maskulinitet är en uppsättning egenskaper som en del personer bara "har". Jag vet inte ens om jag tror att maskulinitet "är" någonting alls, mer än vad vi genom olika sociala överenskommelser och tolkningar bestämmer oss för. Vilket ju i bästa fall kan ses som en fantasisk möjlighet!

L: Exakt. Ett annat spår här är ju också vilka förväntningar på ens beteende som kan komma av ett genusuttryck som blir mer maskulint kodat. Jag märker till exempel att vissa som inte kände mig förut nu i större utsträckning tänker att jag i alla lägen ska vara den som är pådrivande och aktiv i kontrast till dem. Och detta inte bara i till exempel romantiska konstellationer. Att inta ett genusuttryck som rymmer mer av det som är maskulint kodat har för mig verkligen inneburit att i vissa sammanhang göras till någon som finns där för att kontrastera femininitet. Vilket känns synd då jag önskar få inhysa och uttrycka både och, och tusen saker till, och inget av det.

E: Åh, precis! Och jag kan även erkänna att jag själv haft känslan av att behöva "bevisa" att jag inte är en tjej, genom olika former av beteenden. Jag har kunnat tänka att jag borde gilla killgrejer, du vet. Att det gör mig mindre verklig och äkta som transmaskulin om jag är mjuk, ödmjuk, snäll, förespråkar icke-våld och dessutom gillar att brodera. Den viktiga insikten här handlar kanske om att just för att jag (ibland) läses som maskulin har jag ett ansvar, ett ansvar att vara just mjuk, ödmjuk — alla de där sakerna.

L: På vissa plan är det som om mina egna och cismäns erfarenheter av maskulinitet känns sårbara på samma vis? Det vill säga att knyta vissa attribut som konventionellt kodas som "feminina" till maskuliniteten hotar dess vara och legitimitet. Om jag avviker från maskulinitet mot något feminint eller något queert är det som att maskuliniteten väldigt snabbt och enkelt suddas ut. Vilket i och för sig inte behöver vara något negativt. Varför är maskulinitet ens viktigt för mig? Den har en del och en roll i mitt uttryck som känns viktigt att ge utrymme för, men ...

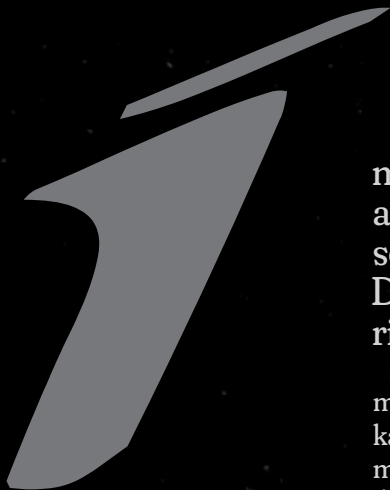
E: Likheten visar hur performativt kön och genus är. Att det är något som måste upprätthållas konstant för att inte bestraffas eller bara ogiltigförklaras. Social bestraffning är ett starkt verktyg för att upprätthålla maskulinitet (cis-)män emellan. Själv har jag verkligen känt av ogiltigförklarandet. Och det är en väldigt bra fråga det där, varför det ens är viktigt! På sätt och vis blir maskulinitet mindre och mindre viktigt för mig. Men jag vill inte göra en generalisering utifrån det som säger att det "borde" vara så för alla, eftersom det är en berättelse som lätt kidnappas av transfoba röster.

Jag tror helt enkelt att jag känner mig mer och mer som om jag lever i mig själv, i min kropp, istället för bredvid den, i dissociation. Den känslan i sig gör mig mer verklig och mindre utlämnad åt andras definitioner.

L: Att hitta ett uttryck för maskulinitet som korresponderar med något som känns angeläget för min identitet och att få balansera där, att se någon fästa blicken på mig och inte kunna placera mig på ena eller andra sidan den binära uppdelningen. Det känns som frihet. ▀

Porr och maskulinitet

TEXT Nana Blomqvist

många sammanhang antas att alla män kollar på porr och att de som säger sig inte göra det ljuger. Det är intressanta generaliseringar om män och maskulinitet.

Till den klassiskt patriarkala idén om maskulinitet hör att en riktig man alltid är kåt och alltid intresserad av sexuellt instrumentaliserade kvinnor. Detta hör i sin tur ihop med idén om den potenta mannen, som

också hör ihop med att han är erövrare och dominant, samt att hans förhållningssätt ska utgöra föraktfullt begär gentemot kvinnan. Det föraktfullt begärande förhållningssättet har varit objekt för den feministiska diskussionen sedan länge. För att konstruera denna patriarkala maskulinitet får kvinnan rollen som fältet där mannen konstruerar sin potenta, föraktfulla, våldsamma maskulinitet. Allt detta vet vi redan. Just därför är dagens feministiska debatt om porr mycket intressant.

Vi är inte främmande inför realiteten att majoriteten av vad som idag uppfattas vara porr är producerad under hårt kommersiellt tryck, ofta också i kontexter som saknar fackliga rörelser och sociala samhälleliga skyddsmekanismer. Även om produktionen är lokal i olika specifika kontexter är distributionen global. Produktionen och konsumtionen är således helt isolerade från varandra. Man kan anta att detta har ett signifikant inflytande på hurdan porr som produceras. Samtidigt är det ur många synvinklar intressant att veta att plattformarna för alla större porr-distributörer ägs av ett och samma företag.

Och vi behöver inte söka särskilt länge för att få en uppfattning om hurdan den allra lättillgängligaste porren är. "Teen bitch gets her ass destroyed", "busty slut gets fucked by BBC (Big Black Cock)", den så kallade "money shot" som blivit det vanliga "avslutet" på varje tagning. Och bara för att ställa frågan: Hur kommer det sig att "förstöra" och "knulla" blivit synonymmer?

En av de största porrsajterna har nyligen tagit ner en stor del av innehållet efter en rapport som visade att det innehöll till exempel sexuella övergrepp på barn, hämndporr och filmer som visade kvinnor bli kvävda i plastpåsar. Denna specifika sida har minskat sitt innehåll från cirka 13 miljoner titlar till dryga 4 miljoner. Detta var bara några månader sedan, och innehållet har synbart förändrats sedan jag tog en titt då jag jobbade intensivare med frågor om porr för något år sedan. Då innehöll närmare 90 % av de populäraste titlarna våld och förnedring av kvinnor, visar en studie från 2010.

Även om själva scenerna inte direkt, eller bara i väldigt liten utsträckning, innehåller förnedring, tvång eller våld, så är titlarna för de olika porrklippen fortfarande nästan uteslutande beskrivna ur ett perspektiv som går i linje med beskrivningen av patriarkal maskulinitet ovan. Det är kanske framförallt här som antagandet om att alla män kollar porr eller bör göra det är särskilt intressant. Varför antar man att män vill eller ska vilja se porr som inte representerar en glad sexualitet präglad av samtycke, lust, humor, ömsesidighet och jämlikhet, utan snarast ser ut som en reklambyrå för toxisk maskulinitet på steroider?

Det märkliga även i den feministiska debatten är att man ofta då porr diskuteras, om den diskuteras, vill vara väldigt snabb med att glorifiera porrkonsumtion genom att anklaga dem som är kritiska mot porrindustrin, porrkonsumtion eller porrens representationsgalleri för kinkshaming.

Kink syftar på olika former av BDSM-praktiker där element av förnedring och våld kan förekomma, men inte utan elementen av samtycke, ömsesidighet och lust. Anledningen till att man tar in ordet kink i sammanhanget är att då dagens mainstreamporr diskuteras blir det mycket tal om förnedring och våld, eftersom så mycket av dagens mainstreamporr innehåller de elementen. Våldet riktas framförallt mot kvinnor, och inte minst mot icke-vita kvinnor. Dessutom är det särskilt intressant att man i de feministiska argumenten tar in kinkshame som tema, då den porr som diskuteras inte ens i produktbeskrivningen hänvisar till BDSM utan bara är "vanlig" heteroporr.

Det intressantaste, eller märkligaste, är de som hävdar sig vara feminister men verkar ha svårt att diskutera skillnaden mellan

BDSM-praktiker och hårt kommersialiserad porr. Detta tyder på en misslyckad analys av såväl produktionsförhållanden och distributionspraktik som mediepolitik och innebär av konsumtion.

Varför antar man att män vill eller ska vilja se porr som inte representerar en glad sexualitet präglad av samtycke, lust, humor, ömsesidighet och jämlikhet, utan snarast ser ut som en reklambyrå för toxisk maskulinitet på steroider?

Jag syftar på en omfattande internettrafik av porr som bygger ett narrativ om maskulinitet som konstant potent, våldsamt, dominant och med ett outtröttligt föraktfullt begär mot kvinnan. Där kvinnans roll är att älska att vara fältet där mannen konstruerar sin patriarkala maskulinitet. Man kunde tro att en falang av feminism som utger sig för att vara progressivt sexpositiv genom att ropa kinkshame i själva verket försvarar en toxisk konstruktion av maskulinitet och konsumtionssubjektens suveräna rätt till konsumtion utan konsumtionsetiska överväganden och ansvar.

Man har i olika studier upptäckt att dagens online-mainstreamporr har inflytande på det sexuella skriptet hos unga.

Hur ska vi lyckas föra en vettig samhällelig diskussion om sex, samtycke och könsroller, när inte bara den antifeministiska, utan också den feministiska diskursen relativiserar hårt kommersiell porr och dess hyperpatriarkala maskulinitetsrepresentationer genom att ropa kinkshame då någon tar tag i diskussionen? ▶

Nana Blomqvist har de senaste åren jobbat med olika jämställdhetsfrågor som maskulinitet och hedersrelaterat våld i olika skol- och fortbildningsprojekt. Blomqvist är magister i kvinnovetenskap, utbildad sexolog och doktorand i religionsvetenskap.

REFERENSER

- Ana J. Bridges, Robert Wosnitzer, Erica Scharrer, Chyng Sun, Rachael Liberman (2010) "Aggression and Sexual Behavior in Best-Selling Pornography Videos: A Content Analysis Update", Sage Journals. Volume 16, Issue 10, page(s): 1065-1085.
- Kolbrún Hrund Sigurgeirsdóttir, Þórpur Kristinsson, Þorgerður Einarsdóttir Einarsdóttir (2019) Kynlífsmenning framhaldsskólanema frá sjónarhorni ungra karla. Netla.
- Ana J. Bridges, Chyng F. Sun, Matthew B. Ezzell, Jennifer Johnson (2016) "Sexual Scripts and the Sexual Behavior of Men and Women Who Use Pornography", Sage Journals Volume 2, Issue 4.

Dark Park

TEXT Jonas Thál

BILD Adrian Malmgren

A mask
of masculinity
is a mask that's wearing me
The mask, the mask, the mask
— IDLES

u kanske inte kommer ihåg, eller kanske du gör det men inte vill komma ihåg.

Det var en vinterkväll på Tappen. Du kan inte ha märkt när jag passerade dig där du satt vid bardisken med ryggen mot lokalen. Jag såg dig inte först, utan fortsatte att gå längre in i baren eftersom min kompis Patrik satt på sin vanliga stammisplats. Patrik var lite plakat och när han är det brukar han vilja kramas. Vi kramades under ett ömsesidigt mmmmande. Sedan satte jag mig på barstolen, beställde en IPA och började löst konversera med Patrik. När du tittade åt vårt håll fick jag syn på dig. Du satt bredvid Jerker som, tillsammans med sin bror, är känd för att styra

upp rediga efterfester. Du lyfte ditt glas när jag tittade tillbaka. Jag trodde att du gjorde gesten åt någon annan. Men du såg mig rakt i ögonen.

Patrik skulle jobba morgonen därpå och hade dessutom druckit en DIPA för mycket, enligt egen utsago. Jag fick skylla mig själv för att ha anlänt sent till Tappen en vardagskväll mitt i en pandemi (restriktionerna instiftade på den tiden att ingen fick beställa något efter halv elva). Jag suckade halvt för mig själv att det hade varit gott med några öl, om det bara funnits något ställe som höll öppet, även om det vore ett knacka-på-ställe, eller en svartklubb kanske. Patrik påpekade att Jerkers bror höll i just ett sådant ställe. De kallade det för "Dark Park". Jag hade hört om det tidigare men aldrig blivit ditbjuden. När jag skulle betala frågade Jerker mig om jag ville hänga med till Dark Park. Jag protesterade inte. Du blev också bjuden, fast jag aldrig hade sett dig på Tappen tidigare. Det var i regel bara Tappens stammisar som bjöds in. Du sjöng några snapsvisor och studentlåtar på vägen dit.

Vi var fyra som hängde med. Jag ledde min cykel. Jerker var som vanligt fåordig och jag hade ingenting emot det, så jag fortsatte att gå bredvid honom. Det var bättre att du gick med Mårten, eftersom han är pratsam och lite utåtriktad. Jag trivdes bra med att gå bredvid den tystlåtna Jerker. Det var mitt i vintern, snön hade smutsats ner av mörkrets obönhörliga rörelser, bara lyktstolparna badade trottoaren med sin urklippta gula dusch av ljus.

När vi kom fram tände du en cigarett. Jag frågade dig om jag kunde sno en, som den feströkare jag är, och du sa att jag kunde ta alla, eftersom du inte tänkte röka efter ikväll. Jag tackade ja till en och lämnade tillbaka resten. Du sträckte fram armen och erbjöd dig att tända min cigarett. Det blåste kalla kårar, och du kupade dina händer runt lågan. Jag sa mitt namn och du sa ditt namn. Du var uppe i varv och tyckte att kvällen hade varit perfekt. Jag, däremot, kände mig sårbar den kvällen, så jag frågade dig om dig, vilket du tyckte var trevligt. Du verkade vilja prata, vilket passade mig, men det kunde du inte vetat. Sedan gick du in medan jag stannade utanför en liten stund till och rökte klart. Jag kollade runt och insåg att jag befann mig på en innergård framför en utbyggnad som en gång i tiden måste ha varit tvättstuga eller föreningslokal, en låg och till synes obetydlig byggnad mitt på gården.

Jag hade hört att Dark Park var ett spelställe. På vägen dit berättade Jerker att hans bror höll i en pokersittning den kvällen. När jag steg in befann jag mig i ett kök kombinerat med hall. Till höger var dörren till toaletten och rakt fram var ingången till själva lokalen. Mitt framför ingången stod ett biljardbord klätt i ljusblått tyg med matchande ljusblå rörlampa ovanför. Till vänster såg jag avlånga omklädningssskåp där biljardköerna fick plats. Lite bländad av biljardbordets belysning fick jag kisa för att se resten av lokalen. Alla fönster bar mörkläggningsgardiner, och av ljudlösheten utifrån att döma måste det ha funnits ljudisolering bakom dem.

Jerker visade mig den vita magnetavlan som hängde på väggen närmast biljardbordet och förklarade att man fick skriva upp sitt namn och dra ett streck för varje öl man tog om man inte ville betala sin öl via banköverföring på en gång. "Öl tappar du på

de här tre kranarna och ett glas kostar trettio spänn", sa Jerker till mig och gick över till pokerbordet som låg snett till höger bakom biljardbordet. Ett tiotal män satt tysta under två dämpade gula lyktor som hängde från taket. Stämningen vid bordet var så spänd att en slant förmodligen skulle studsas bort om en utomstående försökte kasta in sitt bud, som om sällskapet omgavs av en osynlig hinna.

Till vänster om det allvarsamma pokersällskapet hängde en måltavla för dart och bredvid den fanns en soffgrupp med soffbord framför en stor platt-tv, musik-anläggning och tv-spel med kontroller. Jag tappade min öl från den mittersta kranen medan Mårten berättade för mig att alla ölsorter producerades i källaren och var bryggda speciellt för denna lokal. Dem kunde man inte dricka någon annanstans.

På tavlan ovanför kranarna fanns utskrivna etiketter med beskrivningar av ölsorterna, med en bild av ett fantasysvärd vid varje ölsort. Lokalens utrymme var planerat i detalj och gjorde intryck av en sträng lekfullhet med berättigade regler. Så mycket möda som männen hade ägnat åt att bygga detta tempel, denna Adams Eden, denna mörklag-da lekpark! De oskrivna reglerna för att få komma in till männens hemliga utpost var för mig fortfarande en gåta. Hade de bjudit in mig om de vetat vem jag verkligen var?

Jag återvände till biljardbordet där du spelade en runda mot bryggmästaren. Du kritade på rätt obarmhärtigt men förlorade hur som helst. Det verkade inte göra dig någonting, du ville lära dig av mästaren. Jag tittade på från barstolen medan Mårten anförtror sig om sin arbetslöshet, mentala ohälsa och förlust av lägenhet. Jag lyssnade på honom och uttryckte medkänsla. Hellre det än att jag skulle bli utmanad i något spel.

Du ville spela mot mig men jag ville inte. Jag kunde inte heller. Du trodde att jag gick med håven men det gjorde jag inte, och inte var jag rädd för att göra bort mig heller. Jag var ärligt talat mest orolig för att jag skulle bryta mot reglerna, förstöra något, en kö eller, ännu värre, bordsklädseln, i denna kulhetens kostsamma katedral. Jag gav mig till sist, för din skull. Du och jag spelade en snabbvariant av biljard och jag förlorade, precis som jag trott (glad hursomhelst att jag inte råkade förstöra något av utrustningen). Jag frågade om du ville ta en cigg utanför (och tänkte att jag kunde försvinna sedan, osedd).

Jag tyckte att du var rätt trevlig, så jag hade ingenting emot att stå ute och prata en stund. Vi var inte längre inne bland de andra männen, utan vi stod i kylan, utanför den heliga kretsen. I slutet av vårt samtal kunde jag inte låta bli att anmärka på att det var trevligt att prata med dig sådär utanför manligheten, men att jag borde cykla hemåt.

Du undrade vad jag menade. Jag menade:

att det känns lite ensidigt därinne,
att jag inte har något emot det maskulina, utan
att min kvinnliga del kände sig tyst och hämmad,
att det är lite jobbigt att bära masken ibland,
att det ibland är tungt att leva upp till förväntningarna,
att det ofta är jobbigt att anses vara man av både kvinnor och män,
att även om man ser ut som en man behöver man inte vara man (eller enbart man),
att normerna känns djupt ingrodda och påverkar oss alla (negativt),
att du inte behövde hålla och trycka min hand så hårt när vi skakar hand i evigheter,
att jag inte behöver säga "no homo" efter att ha sagt "du är gullig" till en man,
att bara för att jag inte är (äkta) man är jag inte attraherad av dig.

Du vet, det osagda.

Du kanske inte kommer ihåg, eller kanske väljer du att inte komma ihåg vårt samtal utanför Dark Parken. Eller sköljde kanhända fyllans våg bort samtalets kvarlevor från din hjärna. Vi säger det. Du kysste mig på kinden och tryckte till min hand extrahårt samtidigt. Dina läppar vilade på min kind i en kort evighet. Den sötmablandade smärtan. Snöblandat regn. Du vill inte minnas längre. Min hand värkte i två dagar efteråt, och jag minns. 🐾

Adrian Malmgren är bosatt och verksam i Malmö, frilansar och undervisar i serier på Kulturskolan i Malmö. Hans skapande har en fot i trans-/queer-aktivism och han använder ofta färgstarka figurer och fantastik som utlopp för att underhålla och provocera.

Sites of Dreaming

BILD Shia Conlon

“*Sites of Dreaming* is a project documenting the lives of trans people in Finland. The project uses photography as a tool for both archiving and building a community. Within the work I try to create moments of care and safety that might act as a contrast to the transphobic bureaucracy of Finnish healthcare. In a world where dialogues surrounding transness are usually centered on our fighting moments, our protests, our trauma and pain, *Sites of Dreaming* brings a quieter reality to the forefront. One where our power and resilience are found in everyday domestic moments shared with chosen family.”

Kärleksbrev till alla butchar

TEXT Lou Mattei
BILD Jemini Press

Ö

*e säger att alla älskar maskulinitet,
men sanningen är att alla hatar
butchar. En maskulin kvinna är
det vidrigaste som finns. Mina lesbiska
ögon på din kropp vill be om förlåtelse
för det de sagt till dig. Min blick vill ge
tillbaka den dyrkan du ger mig.*

Min butch har berättat för mig att normisar aldrig ger henne komplimanger. De säger aldrig att hon är snygg eller stilig, uppmärksammar aldrig att hon har ny frisyr. Butch-utseendet är i bästa fall osynligt och onämnt, i värsta fall avskytt och spottat på. Jag har tänkt på hur min lesbiska åtrå grundar sig i det

Det var butcharna på gatan som gjorde mig lesbisk.

specifika uttryck som definierar vår marginalisering.

Butchar ger lesbisk synlighet en annan innebörd. Vi som kan välja vet ingenting. Femmes som kommer undan som väninnor eller vanliga kvinnor eller systrar — jag vet hur det skaver. Men det var butcharna på gatan som gjorde mig lesbisk. Det är butcharna som fortfarande bekräftar, stärker, påminner, förtjusar och förtrollar mig. Det är er jag

¹Amber Hollibaugh & Cherrie Moraga, "What We're Rollin' around in Bed With: Sexual Silences in Feminism: A Conversation toward Ending Them", i *The Persistent Desire: A Femme-Butch Reader*, red. Joan Nestle, Boston 1992, s. 247.

har förstått saker om min kropp som jag själv inte visste. Min lesbiska femme-kropp i deras armar, under deras händer. I deras knä och på deras bröst. Jag har vilat. Jag har använts. Jag har tagit det som är mitt. Jag har varit med butchar som gjort mig hjälplös, som tvingat ner mig på knä, som spänt ögonen i mig, som satt mig på

vill komma nära när jag kallar mig lesbisk. Det är ert sällskap, ert beskydd och er fara jag vill åt. Det är vid er sida jag vill synas.

Mina älskare har varit allt från stone butches till power bottoms. De

plats. Jag har varit med butchar som gillar att bråka om makten, som gillar det motstånd jag ger, som ibland ger upp inför mig. Våra positioner är gåvor vi ger varandra. När en butch ger mig sin sårbarhet, sin undergivenhet, sitt begär, sitt förtroende, är det en gåva. När jag hänger mig åt henne, ger henne tillgång till allt som är jag, likaså.

Vissa älskare upptäckte tidigt var jag behöver extra stränghet. Var jag behöver tryckas till för att slappna av. Jag minns hur hennes tunga handflata rörde sig över min bröstskorg, långsamt uppåt med ett utmanande tryck, en sökande blick som frågade om lov. Det svar jag gav henne. Hur jag gett samma svar till fler. Hur jag bett om samma tryck, behövt samma omsorgsfulla handflata mot just den huden, mot halsens alla nervändar som kopplas direkt till klitoris som sväller, växer, skruvar på sig, kräver mer.

Om det är några som vet något om längtan är det butchar. Jag känner den när hon tar mig i sina armar. När hennes armar omsluter mig, när hon omger mig på alla sätt och samtidigt är inuti. När hennes blick i mig uppfyller alla behov och begär, när hela hennes hand inte räcker utan min kropp bara fortsätter att öppna sig. Jag känner hennes längtan nästan starkare än min egen, hur hon behöver det här lika mycket som jag. Att ge mig sin trygghet. Att fylla mig med den styrka som ibland är för tung att bära själv. Att vara min enda referenspunkt, mitt totala universum, den enda jag vill se när jag öppnar ögonen efter döden.

Cherrie Moraga skriver: "[E]very pore in her body was entrusting me to handle her, to take care of her sexual desire. This look on her face is like nothing else. It fills me up. She entrusts me to determine where she'll go sexually. And I honestly feel a power inside me strong enough to heal the deepest wound."

Min första riktiga butch hjälpte mig förstå att lesbiskheten inte kan förklaras med heterosamhällets platta kärlekssyn. De säger att all kärlek är bra kärlek, men all kärlek är inte så här. lesbisk kärlek och åtrå är inte slumpmässig eller vardaglig. Den energi som uppstår

mellan en butch och hennes femme är inte neutral. Där finns makt, där finns skillnad. Där finns samförstånd och begär. Vad betyder butch? För mig är butch en smekning, ett slag, en sugande blick, ett stiligt skärp, noga kammat hår och alltid armen runt min midja. Det är att bli dyrkad för den femininitet som jag annars inte kunnat leva med.

Det är tack vare er jag står ut med kvinnskapet. Ni möjliggör min lesbiskhet, min kvinnlighet. Utan er kunde jag inte. Enbart bredvid en butch kan jag gå med på att vara kvinna. Om jag får vara hennes. Om vi tillsammans kan förstå kön som något lesbiskt, något annat. Om vi

²Melinda Goodman, "Lullabye for a butch", i *The Persistent Desire: A Femme-Butch Reader*, red. Joan Nestle, Boston 1992, s. 234.

kan göra lesbiskheten till en lek som bara vi förstår. Om kvinnskapet kan få vara ett skämt på heterosexuallitetens bekostnad. Om vi kan förlöjliga de som går på

myten om kvinnan genom att manipulera den, pervertera den, göra den till vår. Det perversa i att vara två kvinnor som ser ut så här. Det är bara vårt uttryck som är fritt. Vi är oundvikliga.

Det finns något så rent och äkta med butch-uttrycket. Om ni hade kunnat se ut på något annat sätt så hade ni. Men ni har inget val. Butch står för integritet. Uttrycket kräver sårbarhet och ömsinhet, en ömtålighet som inte alla har. "Butches are vulnerable, it's the femmes that are fierce", skriver **Melinda Goodman** i dikten "Lullabye for a butch". Det är sårbarheten som ger det hårda, motståndet,

De säger att alla älskar maskulinitet, men sanningen är att alla hatar butchar.

det ihärdiga som krävs för att orka. Orka för att ni måste, och för att det är värt det. Ni är lesbiskhetens ryggrad.

Vi klarar oss inte utan er mjuka ömhet, er generositet. Ert mod. Er lojala kärlek. Utan butchar är vi ingenting. Inte kvinnor, inte lesbiska, inte queers. Inte starka, inte radikala, inte djärva. Utan butchar, inga lesbiska. Och definitivt ingen Lou. ▴

Lou Mattei är lesbisk poet och litteraturstudent bosatt i Malmö. Hon är grundare och ordförande för den ideella föreningen PAGE 28 som är en HBTQ-bokhandel, queer kulturscen och mötesplats.

Jemini Press är en duo som gör grafisk Formgivning och Illustration tillsammans. Det är också en Risografstudio och tryckeri i Stockholm.

Sharing and Caring:

Conversations about
masculinities in the
cultural field. *Looking from
Belgium and the Netherlands
to Finland.*

TEXT Malin Bergström

'Een heel laagdrempelige avond met ook heel veel humor.' - Programmeur Chassé Theater Breda

w

orking as the Head of Programme at *The Finnish Cultural Institute for the Benelux*, one of my main and most inspiring tasks has been developing the institute's masculinities programme.

Starting off as a response to the question 'What about Men?' in feminism, we have actively been looking at different answers and solutions for the past three years, with more projects in the pipeline.

This article could be described as a first-hand look into working with masculinities and culture in Europe, primarily focusing on Belgium and the Netherlands with insights into Finland. I am going to present a few different projects that I have encountered and collaborated on, to give some sense of direction as to where the conversation is headed within the artistic communities in Europe. I also wish to emphasise the beauty in the work that these artists undertake, the bravery in taking on the norms of hegemonic masculinity, the defiance in tackling the toxic behavioural structures – the undertaking of the rigid powerhouse of the ‘manly’ and taking it apart, brick by brick, with care and understanding for each crumb of concrete that trickles off the frame. Finally, this text is devoted to those working with themselves, and to those looking from the outside in wonderment, moments away from embarking on their own deconstruction.

Organisations working with masculinities

Over the past years, we have come across several impressive organisations that work with masculinities in Europe. Most work on the theme with a social perspective, focusing on research and toolkits for coping and social development. *MoveMen* is perhaps the most known network for masculinities in Belgium, functioning as the Belgian branch of the international *Men Engage Alliance* network, with its counterparts *Emancipator* in the Netherlands, and *Män r.f.* in Finland. These organisations often work through collaborations to lobby, approach masculinities, and develop socio-political projects to promote positive and feminist masculinity models. For example, among the *MoveMen* organisations, the *Zijn wzw* organisation works actively with the prevention of domestic violence and violence among men, and has even taken to working in prisons, trying to engage with prison populations and give them the space to process their own sense of masculinity. In Finland, organisations such as *Poikien Talo* offer a safe space

for persons identifying as boys and young men, working against anti-social behaviours and offering activities, as well as an open-door approach to sexual education.

Though arts and culture are blooming with masculinities projects, there is little cross-pollination between the cultural field and institutions that work with masculinities. There is, however, a lot of potential in the collaboration of cultural and socio-political ventures to reach audiences.

A space to share

How do men share their thoughts on masculinities? In Finland, the platform *Jäbät ja Tunteet* (transl. Dudes and Feelings) offers highly visual content on Instagram and a filmed podcast that sees founders **Nosh A Lody**, **Miro Olsoni**, and **Nasim Selmani** openly explore their experiences. The platform was founded in 2020 and today has 4500 followers on Instagram, with more listeners and viewers on Spotify and YouTube, and plans for expansion onto other platforms. The group has touched upon themes such as “Love”, “Rage”, and “Sorrow” – drawing from personal experience, even if the experiences themselves are unpleasant. They share the intimate details of actions made by their younger selves, even if they regret and feel shame over those actions today. This process is an important factor in their sharing formula as it allows the listener to take part in their experience without social restrictions, and encourages them to approach their emotions with the same analytical intent and understanding. Later episodes have invited guests to share their own thoughts and processes, bringing Finnish celebrities on board and approaching their specific audiences.

Another Finnish platform, *Mies+* (transl. Man+) similarly shares stories but does so in sleek design images on Instagram. The platform opens to new audiences by offering anonymity, both for the readers as well as the contributors. *Mies+* was founded by **Miika Saksi** and in its first year of operation in 2020 gained over 10 000 followers on Instagram. Today the platform's followers have topped up to 17 000. Even though the basic premise is the same as *Jäbät ja Tunteet* – the sharing of stories – the execution is different. Where one offers honest depictions told by known or famous men, the other gives men the chance to share without revealing who they are – each format creating safe and successful outlets for men to publicly share their experiences and emotions.

In Belgium, the *Black Men Sharing (B.M.S.)* podcast in Brussels is as innovative and visual as *Jäbät ja Tunteet*, offering a stylish outlet for sharing, but with a specific focus on black men. Reaching an audience that would not necessarily be reached by other platforms, *B.M.S.* is a space reserved for black men to encourage a movement for change. The platform was launched in 2020 and has some 900 followers on Instagram. The sessions not only include speakers and guests but are also overseen by experts on specific topics raised in each session. *B.M.S.* is a *for us by us* platform giving room for vulnerability and understanding of personal traumas and emotions, with the help of mental health experts.

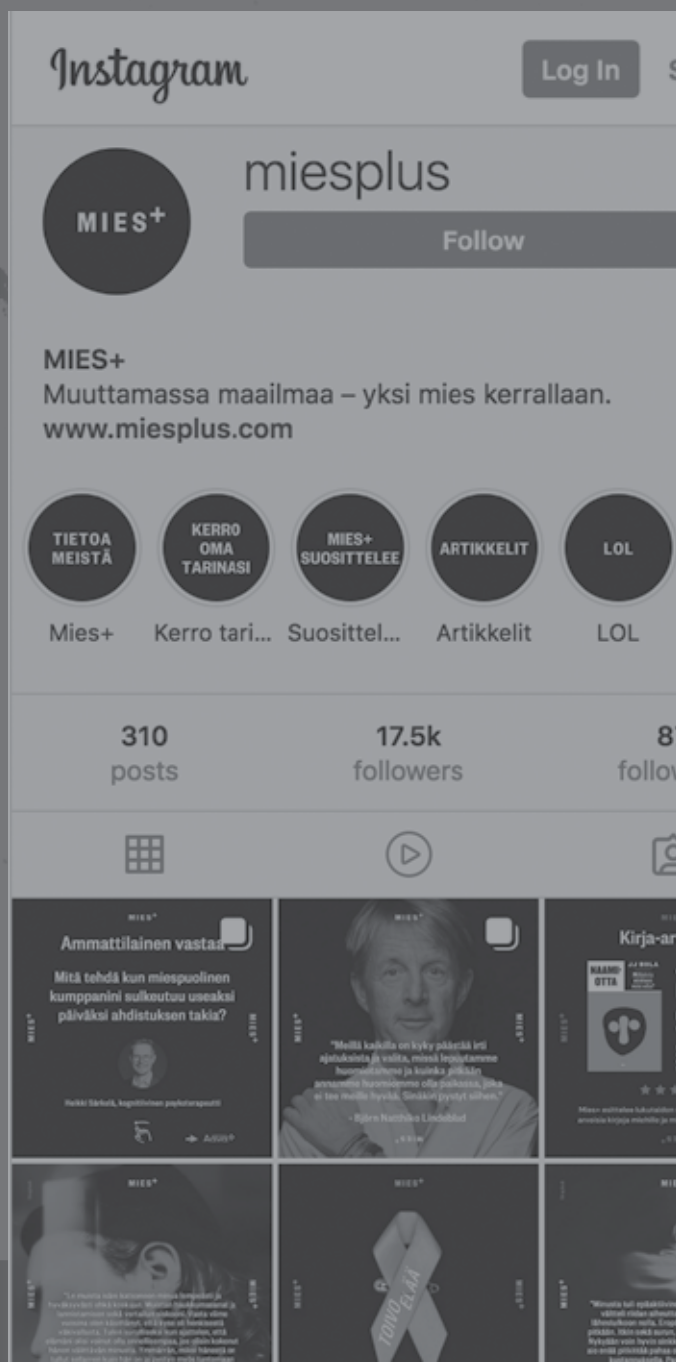
JÄBÄT & TUNTEET

From my understanding of working with the organisations in Belgium, many of the challenges in working with masculinities and men are similar to those in Finland – they share the same traditional outlooks on how men are supposed to be, the same honour codes, the same difficulties in audience reach. While many creatives are happy to join the conversation, others, more rigid – dare I say ‘traditional’ – men still shy away. There is a challenge to reach different communities, but I believe that platforms like these are a step in the right direction.

Other outlets for sharing

There are plenty of different projects that consider the different notions of masculinities tied to identity, and the sense of understanding of the self in relation to the world. One particularly interesting concept is the *Dutch Stichting ZOU JIJ HET ZIJN* artistic collective and its *Boys won't be Boys* theatre concept and play. Throughout the play, different actors and artists address the notion of masculinity in a performance, through music, poetry, dance, and other creative acts. The collective and concept is keyed and directed by **Rikkert van Huisstede**. The acting group is inclusive of all gender identities, as well as amateur artists and professionals alike, thereby opening up the theatre stage for diverse perspectives. Since its first stage performances in 2018, the show has been performed over 62 times to date around the Netherlands, from larger stages to smaller community-based versions of the play. The play is adapted to smaller stages with local communities in mind, especially making efforts to reach people outside of the acting circle and encouraging the local public, particularly men, to take part with their own story.

Stories and social expressions can be manifested through various executions. In fashion, the Finnish designer **Ervin Latimer** has recently had some significant success with the launch of his own brand *Latimmier*. Latimer's approach to fashion has long been one of sustainability and inclusivity, removing women's and men's labels from the lapels and rethinking how clothes fit the body. According to the brand, they “don't focus on gender but rather on how clothing can help express one's masculinity” with designs rooted in the ballroom culture. The play on gender and masculinity is present in designs that are sleek and innovative, looking beyond the boundaries of traditional masculine design.

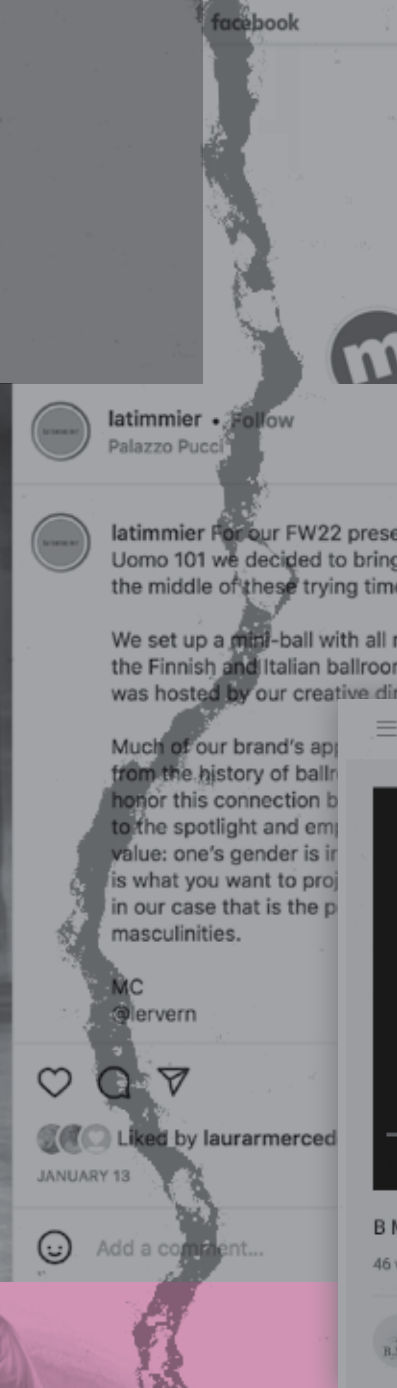
Where is the conversation going?

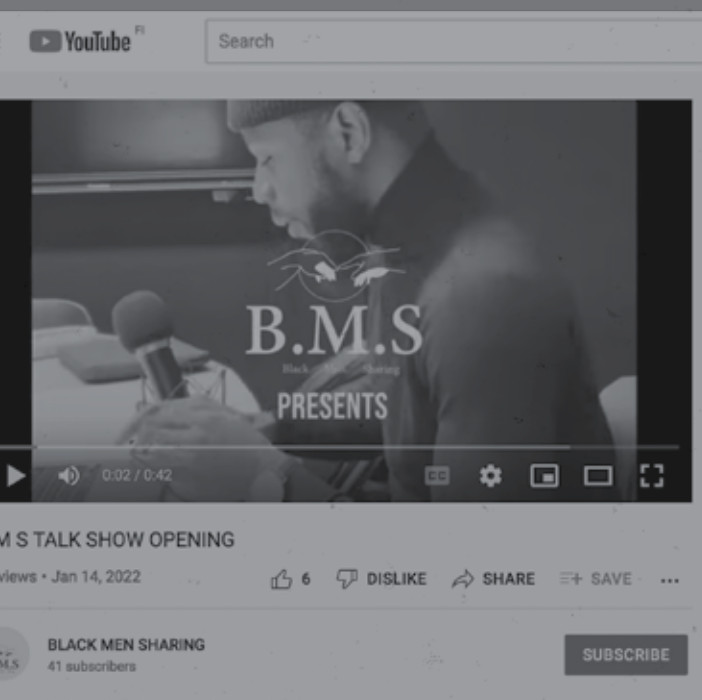
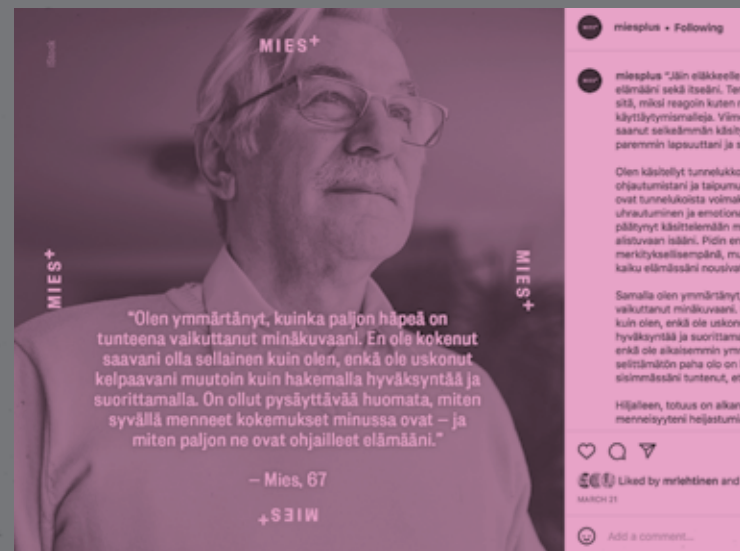
What can be seen from these examples is that sharing experiences is a pivotal part of the conversation. Stories are relatable building blocks of understanding and trust. The question, however, is how to ensure that these stories reach the right audiences, and how to keep these audiences safe in their own sharing. That is why different spaces for sharing need to be created, such as platforms for anonymous sharing as well as more open, visible platforms. The safety of the sharer is always a challenge, both in social work as well as on the stage, and honestly, it cannot ever really be fully ensured. But safety nets can be strengthened through wider networks and the careful planning of each project about masculinity. Crossovers are equally important so as not to segregate communities, but these need to be executed carefully. A learning curve should never be placed on the backs of those who have already been marginalised, which, unfortunately, is too often the case. This is why artistic work is so important for the change in how masculinity is perceived. It brings the questions out into the open, using different forms, forums and interpretations to challenge societal norms.

What then are the next steps in the world of masculinities in culture? We still need to rethink the sexist models that exist and deconstruct them further. For example, the sports arena is a space to be explored. Having prominent athletes send positive messages to their fans could certainly open up the subject to more listeners. I also see a significant potential in artistic collectives working with institutions. In Belgium, for example, the *Antwerp Queer Arts Festival* is already working with the city of Antwerp — perhaps here there is room to expand on the discussion of masculinities even further.

Most importantly, men need to have a prominent voice in the conversation about masculinities. And more and more spaces are not only open to those conversations but actively encourage them. ▴

The writer is Head of Programme at The Finnish Cultural Institute for the Benelux.

PROJECTS, ARTISTS, AND ORGANISATIONS MENTIONED:

www.movemen.be
www.emancipator.nl
www.vzwzijn.be
www.miehetry.fi
www.poikientalo.fi
www.queerarts.be
www.instagram.com/jabatjatunteet
www.instagram.com/miesplus
www.boyswontbeboys.nl
www.instagram.com/blackmenssharing
www.latimmier.com

Racialised Migrant Masculinities

TEXT Rudeina Mkdad
BILD Shareef Askar

dear male
migrant friend
once told me:

Whenever

I am walking in the street and a Swedish elderly woman is walking along by, I get tense and I fear that she might think I will rob her or something.

The personal is the political. In my case, the predicament of migrant men racialised as Muslims becomes a subject I am interested in exploring. In my field of research, which concerns parents with migrant backgrounds from the Muslim majority countries in Sweden, I come across a hegemonic narrative about people racialised as Muslims, such as people from the Middle East, as not only suspected criminals or terrorists but also as the patriarchal “Other”, a “threat” suspected of abusing their wives and children (Eliassi, 2015; Mulinari, 2012). After I married my partner, it became quite common for me to get questions such as: Does your partner help you with domestic errands? Do you get your own fun time? Does he take his son out so you could relax?

The construction of gender equality and good parenting is connected to the idea of the progressive Nordic “modernity” where national values and white middle-class ideals become the norms and the yardstick from which to measure how far migrants (especially those racialised as Muslims, from the Middle East or from the “third world”) are integrated (Bredström & Gruber, 2017; Keskinen et al., 2016). According to post-colonial Swedish feminists, the notions of gender equality are being used as a marker to define boundaries of belonging to the nation (De los Reyes et al., 2012).

Patriarchy is deeply rooted in all societies to a varying degree, and intersects with colonial histories as well.

Interestingly, some research shows that Swedish families are pragmatic in relation to gender equality whereas migrant families’ negotiation of gender equality is considered problematic – a typical example is measuring gender equality in relation to parental leave (Ask, 2014; Wikström, 2011). The high rate of unemployment among migrant mothers is commonly framed by mainstream media and political debates in Sweden as a consequence of gender inequality in the family, that is of mothers being forced to stay at home and take care of their children. However, some research shows that migrant women have difficulty finding jobs or that they choose to stay home (Ask, 2014; Knocke, 1991). Statistically, more mothers than fathers are taking parental leave in Sweden (*Försäkringskassans statistikdatabas*, 2022). Among other things, it is a question of household income and which parent gets the higher salary. The higher income of a parent, the less likely it is that they will take parental leave, since there is a maximum amount to how much the Swedish social insurance system pays for parental leave. The fact that a male parent’s income usually tends to be higher than that of a female parent (because of the wage gap)

is therefore one explanation as to why men take parental leave less often than women. Research from the Swedish confederation of professional employees (TCO) shows that Swedish families can be pragmatic in relation to the division of parental leave between partners so that their household income does not greatly decrease. Nonetheless, a recent report from TCO highlights that the unequal division of parental leave cannot be explained solely by this rationale. There are pervasive societal and workplace norms which make it difficult for fathers to take parental leave, especially for those with lower education and those who

¹The term “honor-related violence/oppression” and “honor culture” have been popularly used in media and political debate in Sweden (and Europe) in the aftermath of the murder of Fadime Sahindal by her father (Eliassi, 2013). “Honor culture” then becomes a term that refers to a culture that is collective, traditional and patriarchal and is directly associated with migrants coming from the Middle East and Muslims (*Ibid.*). It is still debated whether the term “honor-related violence” should be used instead of “violence in domestic relationships” when referring to people with a migrant background (Baianstovu et al., 2019).

are younger and have lower income in Sweden. Hence, measuring gender equality in terms of parental leave becomes problematic.

Another example of the importance of exploring racialised migrant masculinity is the problem of men’s violence against women, which is represented as an imported problem by the Swedish Democrats (SD). Following the murder of five women by their exes/partners in less than a month in Sweden in March and April 2021, the SD party leader Jimmie Åkesson blamed immigration politics, which, according to him, allowed many migrant men, who

because of their “honour-culture”¹ still live in the Middle Ages and look down on women, to be in Sweden (SVT, 2021). The ironic part is that some Swedish newspapers reported that SD politicians have themselves committed violence against their female partners, and even their children (Diaz, 2021).

The MeToo movement in 2017 brought attention to an alarming practice of sexual harassment and sexism in different Swedish public spheres such as in academia, media and politics (SVT, 2021). Moreover, SD uses the over-representation of migrant men in statistics about crime to defend their position (SVT, 2021). Still, racial profiling of migrants and even racialised minorities by Swedish police and state officials is quite prominent and has been increasingly highlighted in critical research and media and could partly explain the overrepresentation rate (*Kalla fakta*, 2019; Mulinari, 2020). This political manoeuvre by SD cannot hide the fact that SD is a conservative party that has a “reactionary ideology” concerning gender norms and equality (Mulinari and Neergaard, 2014).

How can racialised masculinity resist?

If migrant men acted in a “respectful Swedish way” such as staying at home helping their children and supporting their wives, would that be recognised? “You try and get a little insecure, and then some Swedish people say ‘Ah, look at him, trying to show he’s equal’, you get a little insecure” (Farid in Wikström, 2007, p. 182). It is a “damned if I do, damned if I don’t” situation. Another example is that Swedish midwives usually encourage migrant men to come with their wives to pregnancy checkups, but at the same time some prefer the men not to be present because they want to ask the women sensitive questions in relation to sexual violence (Bredström and Gruber, 2017). The presence of migrant men can be interpreted as being a way to control their wives instead of being interpreted as a way of showing care and gender equality in the family (*Ibid.*).

This makes me reflect upon how hard it is to measure gender equality and how the constructed racialised masculinity is in a struggle; because for men migration is primarily associated with a process of downward mobility and loss of power, not only in terms of class and social status but also in terms of gender. I invite the reader to think in terms of transnationalism. Even if we migrate, we still have our roots in and retain relations with our home country. Some of us might feel the need to preserve our

According to
post-colonial
Swedish feminists,
the notions of gender
equality are being
used as a marker to
define boundaries
of belonging to
the nation.

image in diasporic communities or at home. One example concerns authoritative husbands and the father being the only breadwinner in the family. Syria is my first home country, and Syrian men's authority has been in crisis and challenged not only by the Swedish gender norms but also by the changing power dynamics in relationships in Syria itself.

Patriarchy is deeply rooted in all societies to a varying degree, and intersects with colonial histories as well. But it is problematic for me as a migrant woman, aware of the vicious racialising against my countrymen, to speak openly about the challenges in migrant families concerning gender dynamics. We are between two fires! Thus, when Black feminists developed intersectionality, it was partially an attempt to find an analytical space to develop feminist studies that could deal with the patriarchy of family and community. Black feminists have been aware that racism has strong implications for black (racialised) men where patriarchy has been projected on them (Crenshaw, 1991), and in my example for migrant men such as Muslims. We need an intersectional approach to try to account for and understand the intersecting oppressions which racialised migrant men and women face.

It is also important to highlight how the concept of racialisation is being employed, both in my field of research and in this article, to refer to the "the process of differentiating people and stabilizing these differences, as well as legitimating power relations based on these racialised differences" (Keskinen et al., 2016, p. 22). Hence, I do not refer to "race" or to a "racial group". The concept of "racialised masculinity" helps me to point to how essentialising and categorising migrant men is a process that can be challenged and resisted. It is important to bear in mind that migrant men can experience racialisation differently in relation to their class, gender, age and other relevant characteristics. Again, intersectionality as an analytical tool enables us to further understand the different racialisation processes of migrant masculinity.

Let me end with one last anecdote: Chatting with some family friends and cousins, I opened the discussion about the importance of seeking sick leave because of burnout or depression, a topic that I usually read about in some Facebook groups of Arabic mothers. A family friend argued against seeking medical providers' help, motivated by her own experiences. She said to me: "You know Rudeina, they will invade your personal space, and ask about your domestic relationship, are you ready for that?"

This reminded me of an incident in the 90's, when a doctor diagnosed Turkish migrant women with "invandrasyndrom" (Knocke, 1991, p. 10). The high rate of sick leave among working migrant women in the 80's and 90's in Sweden was (and maybe still is) attributed to gender inequality by medical professionals, that is, to the fact that the women had to work at home as well as at their workplaces (Knocke, 1991). However, the working migrant women carried out difficult tasks at the workplace and had precarious work conditions (*Ibid.*). This is why the constructed racialised masculinity, I argue, also hits us racialised women hard. There is a plethora of research about how migrant women are represented as victims, without agency and in need of protection (De los Reyes et al., 2012, Mulinari, 2012). Still, we also need to theorise how the constructed racialised masculinity affects migrant women in different areas.

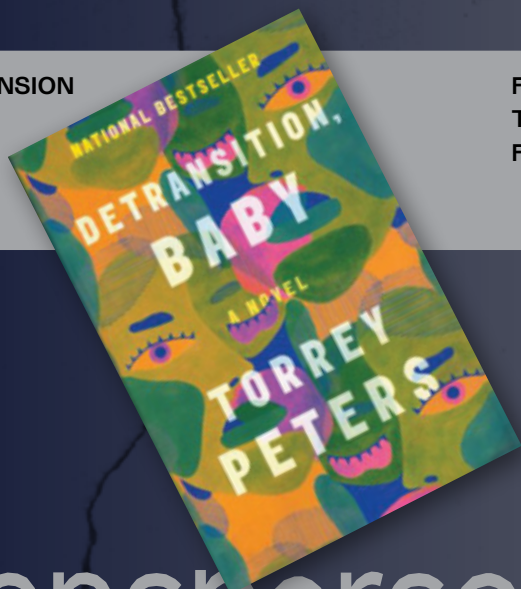
Final words

The construction of masculinity in all its forms has been pervasive and toxic and needs to be challenged and contested not only locally, but also globally. This text is not intended to redeem migrant men in maintaining and/or reinforcing the constructed norms of masculinity, but to shed light on how migrant men, those racialised as men from "the third world", Arabs, Muslims, et cetera ... are constantly undermined in Sweden and how this affects migrant women (as well as queer migrants). ▀

REFERENCES:

- Agenda – Partiledardebatten del 1 (2021), SVT.
- Ask, J. (2014). *Lyssna till ditt hjärta: muslimska moderskap och modrandets villkor i Sverige*. Institutionen för etnologi, religionshistoria och genusvetenskap, Stockholms universitet.
- Baianstovu, R. I., Strid, S., Särnstedt Gramnaes, E., Cinthio, H., & Enelo, J.-M. (2019). *Heder och samhälle: Det hedersrelaterade våldets och styrningens uttryck och samhällets utmaningar*. Retrieved from Örebro University Press website: <http://urn.kb.se/resolve?urn=urn:nbn:se:oru:diva-78433>.
- Bergman, H., Eriksson, M., Klinth, R. (2011). "Föräldraskapets omvandlingar och styrningens omvandlingar", in: Helena Bergman, M.E., Roger, K. (Eds.), *Föräldraskapets politik: från 1900- till 2000-tal*. Dialogos Förlag, Stockholm, pp. 7–26.
- Bredström, A., Gruber, S. (2017). "Present and absent fathers: Intersectional perspectives on gender mainstreaming of maternity health care", in *Tidskrift för Genusvetenskap*, Vol. 38, nr 3, pp. 11–30.
- Crenshaw, K.W. (1991). "Mapping the Margins: Intersectionality, Identity Politics, and Violence against Women of Color", in *Stanford Law Review*, Vol. 43, nr 6, pp. 1241–1299. Retrieved from JSTOR website: <https://doi.org/10.2307/1229039>
- De los Reyes, P., Molina, I., Mulinari, D. (Eds.) (2012). *Maktens (o)lika förklådningar : kön, klass & etnicitet i det postkoloniala Sverige : en festskrift till Wuokko Knocke*, [New edition], Atlas.
- Diaz, A. (2021), "Lista: Här är SD-politikernas våldsbrott mot kvinnor och barn" in ETC. Retrieved from: <https://www.etc.se/inrikes/lista-har-ar-sd-politikernas-valdsbrott-mot-kvinnor-och-barn>.
- Eliassi, B. (2015). "Constructing cultural Otherness within the Swedish welfare state: The cases of social workers in Sweden", in *Qualitative Social Work*, Vol. 14, nr 4, pp. 554–571. Retrieved from: <https://doi.org/10.1177/1473325014559091>.
- Eliassi, B. (2013). "Orientalist Social Work: Cultural otherization of Muslim Immigrants in Sweden", in *Critical Social Work*, Vol. 14, pp. 33–47.
- Försäkringskassans statistikdatabas, (2022), "Antal personer som har fått föräldrapenning per månad"
- Kalla fakta del 2, "De utpekade" (2019), Retrieved from the Swedish TV4 website: <https://www.tv4play.se/program/kalla-fakta/del-2-de-utpekade-sasong-2019/11149437>.
- Keskinen, S., Tuori, S., Irni, S., Mulinari, D. (2016). *Complying With Colonialism: Gender, Race and Ethnicity in the Nordic Region*. Routledge.
- Knocke, Wuokko, (1991), "Invandrade kvinnor – vad är 'problemet'?", in *Kvinnovetenskaplig tidskrift*, vol. 12, nr. 3, pp. 469–486.
- Mulinari, D. (2012), "Postcolonial encounters: Migrant women and Swedish midwives", in Fink, J., Lindqvist, Å. (Eds.), *Changing Relations of Welfare: Family, Gender and Migration in Britain and Scandinavia*, Ashgate, Farnham ; Burlington, pp. 155–178.
- Mulinari, D., Neergaard, A. (2014), "We are Sweden Democrats because we care for others: Exploring racisms in the Swedish extreme right", in *Eur. J. Womens Stud.* Vol. 21, nr 1, pp. 43–56.
- Mulinari, S. L. (2020), *Race and Order: Critical Perspectives on Crime in Sweden*. Dep. Criminol. University of Stockholm.
- Wikström, H. (2011), "Den problematiska invandrarfamiljen: Kunskapsbildning om hedersrelaterat våld", in Helena Bergman, Maria Eriksson, Roger Klinth (Eds.), *Föräldraskapets Politik: Från 1900- till 2000-Tal*, Dialogos förlag.

Shareef Askar is a graphic designer, media artist and Art Director with professional experience in graphic design, illustration, animation and film. Shareef aims to create vibrant images with a story, taking into account the message which it encompasses. The result should display itself as an interactive narrative of social issues.

Transpersoners liv bortom debattens slagträn

TEXT Anna Remmets

etransition – att detransitionera – det vill säga att som transperson återgå till att leva med den könsidentitet en tilldelades vid födseln, är ett sårigt och kontroversiellt ämne.

Kanske eftersom de berättelser och vittnesmål som finns i så hög grad har använts av (till stor del ciskonade) debattörer som vapen i en konservativ backlash mot transpersoners rättigheter. Att det ord som i brist på en allmänt etablerad svensk översättning ofta används är "ångrande" eller "ånger" är inte obetydligt i detta politiserade sammanhang.

Det är därför befriande att läsa den amerikanska författaren Torrey Peters icke-dogmatiska, skönlitterära sätt att behandla detransitionerande. Peters (född 1981) är med *Detransition, Baby* den första transkvinnan som blivit nominerad till Women's Prize for Fiction. Den här våren kom romanen i svensk översättning på Albert Bonniers förlag. Men faktum är att den trots titeln inte enbart, eller ens främst, handlar om att detransitionera. Istället handlar den, som hon själv har sagt, om att leva som vuxen transperson. Något som historiskt inte har varit självklart i ljuset av transpersoners skrämmande höga dödstal i suicid och våld.

Reese och Ames är båda i trettioårsåldern. De var i många år ett par, men idag lever Ames återigen som man. När det visar sig att han, trots att han trodde sig vara steril efter år av hormonbehandlingar, har gjort sin chef Katrina gravid tar han dock återigen kontakt med Reese för att fråga om hon kan tänka sig att bli medförälder. Ames kan inte se sig själv i rollen som far i en heterosexuell kärnfamilj, men kanske kan han se sig som förälder i en annan familjekonstellation. Reese har å sin sida länge drömt om att få bli mamma och sört att hon som transkvinnor inte kan bära och föda ett barn.

Reeses, Ames och Katrinas baggage, sår och sätt att närma sig det kommande föräldraskapet möts, stöts och skaver mot varandra samtidigt som deras livshistorier rullas ut. Ibland blir det på gränsen till väl mycket av en pedagogisk snabbkurs i intersektionell feminism. Som när Reese och Katrina i en dialog redogör för idéhistorien kring transkvinnors respektive WOC:s reproduktiva rättigheter. Men samtidigt är dia-

logen ändå trovärdig och romanpersonerna mycket levande, särskilt Reese.

Deras bakgrundsberättelser

och vad som har lett fram till situationen de nu befinner sig i är smart konstruerade via ledtrådar som efterhand ger svar på frågor och knyter ihop intrigen utan att det för den skull känns poserade smart. Torrey Peters vägrar också att infoga detransitionermotivet i något av de förenklande narrativ som ofta dyker upp i debatten, där personer som detransitionerar antingen framställs som "bevis" för att inga transpersoner är "giltiga", eller som tragiska, nästan onämnbara undantag.

En positiv överraskning är att *Detransition, Baby* inte utvecklas till den feelgoodroman en först tror sig ha att göra med, utan girar tvärt just när Reese och Katrina är i färd med att shoppa bebisprylar och knyta an till varandra. Med denna vändning kommer inte bara Katrinas välvilliga, men något förminskande syn på sin nya queera familj på skam, utan även läsarens. De ciskonade läsare som kanske blivit lite för bekväma med bilden av mysiga och roliga transkompisar som likt gaykompisarna i *Sex and The City* bidrar till att "sätta krydda på tillvaron" utan att hota den rådande ordningen får här en brysk påminnelse om att transpersoner är komplexa och dynamiska människor med komplexa och dynamiska liv.

Anna Remmets är litteraturkritiker och en av två redaktörer för kulturtidskriften Horisont.

On Dysphoria

TEXT eve pamela grice

CONTENT NOTE:

Navigating my own suicidality is one of the topics in this essay, and there's a brief description of vague suicidal feelings in paragraph four.

wore high femme
like armour when
I was suicidal. I
wasn't suicidal
because I was

trans, I was suicidal because I was in a PhD programme, where it was normal to be suicidal. Or, I was suicidal because I didn't know what I wanted in life — I was disconnected, purposeless, unmoored. I wasn't trans or nonbinary then. Or, I didn't know it — I understood myself to be cis (even if I never really felt comfortable thinking of myself as a “woman”). But I knew trans and nonbinary people, and I didn't see myself as one of them.

I was highest femme in my darkest days, when I felt most out of control and scrambled for any scrap of power to keep me tethered to the will to live. If others could see me and find me desirable in the ways they expect women to be, that was something. Before the most terrible years, I was vaguely feminine but not too much — never any makeup beyond mascara and concealer — until I needed the distraction from feeling suicidal. Then makeup became a highly ritualised creative practice. But while femininity felt safe, high femme didn't feel like *me*, like an expression of my authentic self, it felt like armour — a strategic deployment (I believe, in hindsight) of dysphoria.

Dysphoria is an interesting word to use since I didn't know I was trans at the time (survival strategies are

not always conscious). But when I looked in the mirror, especially in makeup, I couldn't see myself. It felt like when you try to draw someone's face from memory but you can't picture all the nuance and detail. Except the face in the reflection was right there staring at me, and it was supposed to be my face, but the nuance and the detail just didn't register as real. I didn't look like anything. But I was used to that — looking in the mirror has been a disjointed experience since I was a teen, I just never clocked it as a trans feeling.

Dysphoric dissociation as harm reduction

In pictures from when I was high femme, I still don't see myself, but I do remember what it was like to struggle to find the motivation to eat, or what it was like to feel reckless crossing the road, thinking about how many problems might be solved if I let myself get hit by a bus. I remember *desperately* wishing I could love myself, but feeling at a complete loss as to how. And, I remember the strange, tenuous power I felt like I gained by tricking everyone that I was alright by making myself up to be fiercely femme. What suicidality? Nothing to see here! Just a fly floral dress + blazer combo and a bold red lip!

When I was suicidal, being *in* my body felt intolerable, so I stayed on the *surface* of it, the outside. I armoured my body through rituals of femme presentation. With eyeliner, lipstick, and scented oils, I decorated and dressed it, played on the surface, the part between myself and the outside world. And it didn't feel like mine, but it was the first way I could *try* to love it, by paying attention to it, spending time on it, tending to the surface. Even though it felt strange and wrong, I kept doing it, hoping that one day I would *see* the person in the mirror as *me*, love them and *know who they were*, if I just kept going through the motions.

It didn't feel right. I did it anyway, in hopes that it eventually would, that I could make myself comfortable with it the same way I let people have sex with my body and hoped one day I would learn to like it. As if I could heal through sheer force of will. Learn to love myself through force of will. Learn to accept my body, love my body, feel pleasure in my body, through force of will. And while performing femininity in this way didn't heal me, it did keep me alive. Because if I was wearing armour, it was to protect my body, to save it from self-neglect that was becoming quite deadly by that point. If I didn't know how to love my body unconditionally, how to feel at home in it, how to be in it at all, I did at least want to protect it.

These rituals were how I first began to conceptualise and practise self-care. They were rituals of fortification, not because they brought me closer to my actual strength, but because they took me out of myself so I didn't have to be so close to what felt intolerably chaotic inside (which was the chaos of not knowing who I was, what I wanted or what to do with my life). I understand it now, in hindsight, as harm reduction. I pushed myself *into* dysphoria in order to dissociate enough that I didn't have to be with the terrifying chaos of feeling lost to myself.

Feeling like an empty space where a person should be

My dysphoria (both when I was suicidal and for about a decade before that) feels different from how I've understood it in the most dominant trans narratives. The problem wasn't that I had a strong internal sense of who I was that didn't match what the rest of the world saw; the problem was that I had no internal sense *at all* of who I was. It wasn't that I felt myself to be in the wrong body, it was that I couldn't feel myself in my body at all, I was almost completely numb or dissociated all of the time. I never had this deep sense of knowing a truth that no one else could see, of knowing who I really was. I only had this baffling inability to recognise myself, a deep sense of being lost, of not feeling real, of not knowing who I was or what I was like.

In my teens and twenties, as I came to know trans and nonbinary people, their Tumblrs and their YouTube, I never thought, oh, that's me! I never felt a sense of recognition or kinship. I strove to understand trans experience as a cis person, an ally. I didn't see myself in representations of trans experience.

Meanwhile, throughout those same years, I had this pervasive sense of not being a real person. Gender wasn't really the problem, it was existing at all that felt mysterious. I was afraid all the time of being discovered to be an imposter — not an imposter on the wrong side of the gender line, but ... I can't quite grasp what I feared people might discover about me. Whatever it was, it was extremely palpable, I thought about it a lot. And also, of course, I couldn't recognise my own face in the mirror.

I was obsessed, too, with the question of which was more real: the way I saw and understood myself, or the way others saw and experienced me — these two versions being radically at odds with each other and impossible to reconcile, as people seemed to see and like things in me that I couldn't see in myself. I thought, one must be more true than the other, and I couldn't figure out which it was. In hindsight, this obsession with which was the true me definitely sounds like a trans feeling, but it also feels really quite separate from the experience of gender for me.

Turning towards the deep fear

When I do think back on my teen experiences of gender, though, I did have this deep, *deep* fear of being seen as not-girl, especially when I cut my hair short. It was a kind of terror that felt unapproachable, like if I got too close to masculinity, it would just annihilate me in some cosmic way. Staying vaguely feminine kept me safe from this terrifying and ineffable feeling.

So when I found myself struggling to find a reason to live, I doubled down on my femininity. Becoming desirable was how I found a modicum of power when I was cut off

from *my own desire*, the real source of my power and sense of self. If you don't know what you want, you don't know who you are. And I didn't. The question of what I wanted was an abyss, the terror of which threatened to obliterate me. This vertiginous unknowing meant I had no sense of what I had to live for. So with no access to my own desire, my own vital life force, I snatched at the scraps of being *desirable*. Even if making myself desirable also made me dysphoric. In fact, perhaps *because* it did. Because being noticed and praised as *something-not-quite-me* is what really made staying alive possible. I needed to not *really* be seen, in the soul sense, because *really* being seen felt too scary, too vulnerable, like it would disassemble me in a way I couldn't survive.

For as much as I hoped that going through the motions might mean that one day I would *see myself* in the mirror, truthfully I wasn't *ready* to see myself, or be seen.

But I was never going to see myself until I could *feel* myself. In *Healing Sex: A Mind-Body Approach to Healing Sexual Trauma*, **Staci Haines** writes that desire happens in your body. And for a long time, especially at that time, it was intolerable to be in my body. So no wonder I had no access to my desire. And if my desire is the foundation of who I am, no wonder I had no sense of who I was, no

way to experience feeling fully like myself. It wasn't until I started learning to be embodied that I began to be able to tolerate moving closer to a sense of who I was, to what I desired.

In other words, I couldn't begin to feel like myself until I learned how to be in my body. Which took years — is taking years — through

yoga, meditation and bodywork, any of which I might never have tried had I not started with scented oils and makeup, those first femme rituals of self-preservation. It took months of meditation before the guidance to "feel the weight of my body" made any sense, but with time and practice and curiosity, I am learning to notice physical sensation, to feel myself in space, from the inside, which has unlocked a whole new way of knowing myself.

I still can't really see myself in the mirror (and maybe that's not even the point), but I am starting to know who I am and what I want. The more I can be in my physical experience, the more I sense that the deep fear of my own masculinity is actually a compass towards something true, and the more courage I have to move gently and lovingly into that place. And, now that I'm starting to feel like myself, I fucking love being alive. ▲

eve is a community liberation-oriented bodyworker, recovering academic and countryside wanderer putting down new roots in the land they've wanted to return to since childhood.

I was highest femme
in my darkest days.

Mäns reflektioner kring **makt,** **normer och** **sexualitet**

TEXT Jonas Rothlaender

A large, stylized, light-colored letter 'S' is positioned on the left side of the page. The background is a dark, textured surface with some lighter, vein-like patterns.

om förberedelse för inspelningen av min dokumentärfilm *The Strong Sex* (Tyskland, 2021) genomförde jag anonyma intervjuer med cirka 40 personer som identifierar sig som män. Intervjuerna handlade om deras förståelse av manlig sexualitet.

Syftet var att utvinna vinjetter ur dessa anonyma intervjuer som jag skulle ge andra män att läsa i en studiosituation under inspelningen av filmen. Med utgångspunkt i dessa texter började männen i studion med en anmärkningsvärd öppenhet reflektera över sitt eget beteende och de egenskaper som utgör maskulinitet för dem. Vad gör sociala konventioner med den egna sexualiteten, och i vilken utsträckning påverkar andras uppfattning det sätt på vilket man hanterar svagheter och känslor? Förutom diskussionen om kraven på en själv reflekteras också förväntningarna på sexuella partners. Traditionella och moderna förebilder kolliderar. Filmen *The Strong Sex* är en reflektion över manlig sexualitet, dess maktstrukturer och stereotyper av maskulinitet i vår samtid.

Eftersom endast ett fåtal av texterna användes i filmen finns det fortfarande en stor samling anonyma vinjetter som ännu inte har publicerats. Här är ett urval. Namnen på männen har ändrats.

4.

När jag gör det i bastun är det oftast anonyma möten, men inte i mörkret eller något liknande. Jag är mer ett ögondjur, jag vill se min motpart. Och jag tycker att män är så vackra, så jag vill titta på dem också, och det finns så många fina saker att upptäcka på kroppen. Oavsett om det är armhålorna, rumpen eller hur könshåret smälter in i håret på låret är det vackert. Bastusex för mig är vanligtvis:

Jag har ögonkontakt med personen, du tittar för att se om det händer något, ibland är det omedelbart uppenbart. Ibland händer det i ångbadets halvmörker, där man bara kan se kroppens form, att man träffas, hånglar lite, och om det är bra säger jag: "Vill du gå ner till stugan?"

Och sedan är sexualiteten oftast så att jag närmar mig den på ett mycket långsammare sätt. Först lär jag känna personen. Sedan hånglar vi lite och ser om det flyter på fysiskt. Och om så är fallet är det för mig en signal att lägga handdukarna på madrassen och säga: "Kom, vi lägger oss ner." Och sedan är det verkligen dags för mig. Smekningar, kyssar, förspel. Ta reda på var de erogena zonerna finns. Ibland utvecklas detta till en mycket vacker kommunikationsprocess. Det spelar ingen roll vem som är aktiv eller passiv, för jag tror inte på det. Jag vet att jag kan vara både och, och att det beror på situationen. Jag gillar män när de är avslappnade när det gäller att vara aktiva och passiva. Det finns män för vilka det är helt viktigt att bara vara topp, för då är de mindre homosexuella. Och det tycker jag är osexigt. Och när det gäller dem märker jag alltid att de inte kan släppa taget. Och jag tänker: Låt dem knulla dig, det gör dig inte mindre manlig.

Eftersom vi män alltid förväntas vara aktiva och penetrera något eller någon med vår penis. Och med bögar är det också så att de aktiva är de coola hingstarna och bögarerna är de som sätter sina rosetter över allt som luktar testosteron. – Det är helt skitsnack.

För mig handlar bastusex om att träffas i två timmar, i ett tryggt utrymme, och ge varandra en skön känsla. För mig handlar det om att skapa ett medvetet möte där ingen blir skadad och där gränser respekteras, där njutning kan uppstå och avslappning och nöje kan ske. I bästa fall går båda två därifrån med en känsla av att de är ikapp och trygga. Det är något som jag till exempel är uppmärksam på. När min partner kommer är jag väldigt nära personen. I det ögonblicket tycker jag att det är skönt att vara där, att titta på personen, att stimulera honom ytterligare, att hålla honom eller att smeka hans huvud. Och även efteråt, när personen har kommit, att inte gå iväg omedelbart, utan att vara mycket nära honom eller henne. Det handlar om att uppleva manlig kroppslighet. Jag är ett stort fan av gaybastun. Det handlar inte bara om sex. Det handlar också om avkoppling, och i slutändan är det en plats för gemenskap.

På torsdagar är det dock öppet för alla, då heterosexuella män som vill ha gang bang-action med kvinnor kommer hit. Jag har försökt två gånger, men det är inte min grej. Det är helt spännande för mig att se vad som händer när heterosexuella män kommer hit med sitt sätt att ha sex. Fruktansvärt. Vanligtvis är det tre kvinnor

och 200 män. Och det finns en gang bang-nymfomanisk fetisch på gång. Oftast står det en kvinna där. En man knullar henne i 20 minuter och kvinnan stönar porrstötar och de andra männen står där och runkar av sig och sedan väljer hon nästa man som får knulla henne nu. Och allt handlar om att knulla. Ja, bara grupper av män som står runt kvinnor och vill knulla.

Sedan fanns det också några som uppenbarligen hade tagit Viagra, eftersom de sprang runt med permanent erektion. Det var mycket springande och mycket liv och rörelse. Dörrar slogs igen och igen. Och det brukar inte hända här. Jag tyckte att det var en riktig skam, för då insåg jag hur en heterosexuell sexklubsmentalitet ser ut: En kvinna, 10 män, kvinnan skriker, männen stönar inte, de knullar bara iväg en efter en. Mycket oro och stress. Mycket lite avslappnad interaktion mellan ögonen. Därför går jag inte längre på torsdagar.

marco, 45

6.

Min sexualitet utvecklas fortfarande. Även på ålderns höst. För mig är sexualitet kommunikation. I bästa mening.

Jag är en person som gillar att kommunicera. Med kommunikation går det att hitta så mycket mer. Det finns ingen jävla skit. Det är som onani i slutändan. Det kan vara lustfyllt under en mycket lång tid, men det är inte allt. I slutändan är jag intresserad av något annat.

Och när jag var ung visste jag inte det. Jag tänkte bara: "Så här måste det vara."

Det var bara en fråga om hur jag kan komma i kontakt med mig själv i mina behov, i min längtan, i mina önskningar, i mina drömmar, och hur jag kan komma i kontakt med någon där jag kan ha allt det, inte bara det jävla som hör till.

En kvinnas mjukhet. En kvinnokropp. Lukten. Hur kan jag uppfylla detta. Att bli uppfylld. Uppfyller och blir uppfylld.

Mina behov och önskningar uppfyllades verkligen för första gången när en av mina kvinnor fick orgasm genom min sexualitet. Det gjorde mig så lycklig och gav mig en mycket stark identitet.

Mycket mer än om jag hade fått en orgasm. Och det är fortfarande fallet i dag. Det var inte så länge sedan. Det är också det som är fantastiskt. Sexualiteten upphör alltså inte i alderdomen. Det tillstånd som en kvinna befinner sig i när hon får en orgasm.

Det gjorde mig själv glad. Det sker en överföring. Jag var glad över att få delta. Genom mig själv. Och därmed var min egen orgasm också berättigad. Eller hade en betydelse för mig.

wolfgang, 72

13.

Jag känner mig sårbar när jag gör något som enligt min könsram inte är särskilt maskulint.

Till exempel om jag är i ett förhållande och vill bli penetrerad. Det är inte särskilt maskulint i ett heterosexuellt sammanhang.

Men att känna en sexuell upphetsning i en sådan situation och att tillåta det och inte döma det, det är att vara sårbar. Om jag känner mig upphetsad av det och dömer det, tycker jag att det inte är särskilt manligt och att jag inte borde känna så. Varför känner jag så? Det är sjukt. Jag kanske är homosexuell.

Men att inte kunna döma känslorna, utan bara känna dem. Det är det som är arbetet. Det är processen. Jag tror att vi inte får döma oss själva eftersom vi gör det hela tiden. Män gör det hela tiden. Vi män dömer ständigt oss själva för att vi inte är tillräckligt bra. Min kuk är inte tillräckligt stor. Jag är inte tillräckligt intelligent. Jag har inte tillräckligt med social kompetens. Jag är inte tillräckligt energisk. Du vet.

Den här rösten i mitt huvud säger att jag inte är tillräckligt bra. Att jag inte förtjänar detta, att jag bara har tur.

Jag drömmer om självkärlek. Det är en intimitet med dig själv, inte bara med andra människor. Att upptäcka intimiteten med mig själv. Hur jag kan vara nära mig själv, inte döma mig själv på grund av en liten sak som inte passar in i normen eller som inte passar in i min sinnesstämning.

Vad som händer om jag accepterar det och bara låter det vara. Det är samma sak med solosex. Med det menar jag onani, men jag kallar det för solosex. Oftast använder vi onani för att vi inte har någon partner eller för att min partner inte vill ha sex med mig. Så det är som en näst bästa sak att göra.

Men vänta lite. Att onanera är att ha sex med sig själv. Det är därför jag kallar det för solosex. Men skulle det inte vara prioriterat att du vill ha sex med dig själv?

Och då skulle det att ha sex med andra bli som en näst bästa sak?

Jag skulle vilja att männen provar detta: Om de befinner sig i ett förhållande, ett sexuellt förhållande eller en romans där de har sex med personen. Försök då att gå igenom en hel månad med sex med din partner utan att involvera din kuk. Det är inte meningen att du ska använda den.

Ali, 41

14.

Jag har nyligen träffat en man som jag känner att det kan bli ett kärleksförhållande med.

Jag tycker att han är väldigt attraktiv. Först och främst hans kroppslukt. Lukten av hans hud, lukten av hans armhålor, lukten av hans röv och av hans kulor – allt detta är stora uppslag. Och sedan hans smak. Smaken av alla dessa nämnda delar. Och sedan naturligtvis hur han kysser. Och sedan läget eller energin han går in i, när han vill bli knullad eller när han vill knulla. Då får han den här mer dominanta energin. Mer aggressiv. Han vet att jag vill ha det. Och han vill ge det. Och han är bra på att ge det.

Det är alltid trevligt när en man knullar dig. När han gör dig våt och varm och öppnar dig. Jag tror att det är riktigt hett att bli knullad när den andra mannen är

riktigt upphetsad. Du vet, han vill ha dig. Han vill vara inuti dig. Han vill att du ska uppleva det. Jag gillar när en man tar initiativet i sovrummet. Att om de vill ha det, att de försöker få det. Att de jagar det. Det är det som gör det så spännande.

I onsdags hade vi vår första trekant med en knullkompis till honom. Jag har haft många i mitt liv, och med tanke på vad det var och den dynamik som fanns var det den bästa trekant jag har haft. Hittills i mitt liv. Eftersom alla tre av oss hade denna närvaro av omsorg. Och avsikten att vara uppmärksam. Alla tre av oss var mångsidiga, alla tre av oss ville tillfredsställa de andra två. Och ville verkligen uppskatta de andra två och gruppdynamiken. Det var som en jävla upplevelse i flera timmar. Rytmen, om det finns en extra uppsättning händer, eller om någons mun är där nere, eller om man måste ha två av "dem" samtidigt.

Det var verkligen trevligt, för nu utforskar vi tre om vi har en koppling till varandra och om vi bryr oss om varandra bortom sex. Och det kan göra dynamiken i ett sexliv mer intressant. Jag menar att detta var min första trekant där vi alla somnade i samma säng tillsammans. Det öppnar portaler.

När jag var i tjugoårsåldern hade jag verkligen dessa ögonblick då jag verkligen kunde se gudspartiklarna i en man. För mig representerar män detta gudomliga uttryck för universum. Den manliga energin. Och att kunna ha sex med män är verkligen djupt inne i männens gudomliga skönhet. Ibland önskar jag att jag skulle vara bisexuell, men jag antar att jag måste uppskatta flickor på ett annat sätt.

theo, 37

Jonas Rothlaender är en tysk filmskapare som bor och arbetar i Helsingfors och Hamburg. Han har gjort långfilmer och dokumentärer om maktstrukturer i parrelationer, könsroller och dysfunktionella familjer. Hans senaste projekt är: *Power Of Love* (Finland, Tyskland 2023), *The Strong Sex* (Tyskland 2021), *Fado* (Tyskland, Portugal 2016) och *Familiar Circles* (Tyskland 2015).

Jag är ett stort
fan av gaybastun.
Det handlar inte
bara om sex.
Det handlar också
om avkoppling,
och i slutändan
är det en plats för
gemenskap.

DET DÄR

TEXT Robin Valtiala

N

iklas förstod att han efter många år hade återgått till att gråta och inte kunna säga varför.

Hans mamma Mona var orolig. Hon hade börjat komma in till honom på kvällarna.

Hon satt en stund och strök honom över huvudet, som om allt redan var över och hon nu skulle ta så väl hand om honom.

"Det är inte det att du har ont nånstans? För i så fall måste du säga det."

"Nej. Jag har inte ont." Han hade inte ont någonstans alls.

"Men om du skulle ha ont, lova mig att du då säger. För det är viktigt."

"Jo. Jag säger."

Alldeles säkert var det ändå inte att han, om han haft ont, skulle ha sagt något.

En av eftermiddagarna när han kom hem från skolan hade hon köpt en Stålmantidning åt honom. Stålmannen skulle bland annat slåss mot monster i en bassäng ute i rymden, men flydde. Det var en ovanligt tråkig tidning, men kanske just därför var han rörd, för att hans mamma med hjälp av något så omöjligt hade försökt göra honom gladare.

Hon halvlåg mot hans sängkant och höll sina armar i en mjuk kringla runt hans huvud. Hon hade slutligen låtit sig bli övertygad om att han inte var sjuk, men hennes fantasi arbetade vidare. Hon hade nämnt alla orsaker hon kunde komma på till att en nioårig pojke grät sig till sömns. En som var frisk och bodde i ett i-land där det var fred. Han hade skakat på huvudet. Niklas klarade sig i skolan, och han blev inte mer retad än de flesta i klassen; det är klart att han var liten till växten, och långa pojkar som Jon stannade av en reflex upp när de gick framför honom i korridoren och visste att han ville förbi, bredde ut sig, med rörelserna hos vuxna när de tycker att barn ska ha tålamod, på timmen petade Jon honom i ryggen med sin dyra penna som ingen fick röra, parallellt med annat snarast idiotiskt. Han hade inte blivit skrämmd av någon film eller av någon främmande vuxen.

"Jag borde väl ungefär veta vid det här laget vad en åtta-, nioårig pojke kan fundera på", sa hon slutligen tankfullt.

"Men om det här inte är något sådant som en åtta-, nioårig pojke kan fundera på?"

"Är det då något som en tretton-, fjortonårig pojke kan fundera på?"

"Nå i alla fall är jag inte kär i någon!"

"Det trodde jag nu faktiskt inte heller."

--

"Du tänker inte mera på *det där*", sa Mona ett par veckor senare.

"Nej."

"Så det är bra med dig då."

Hon undrade fortfarande. Han skulle gärna ha berättat vad *det där* var. Om det skulle ha gått att förklara hur man kan gråta över ordet *livslängtan*. ▀

Robin Valtiala (f. 1967) är författare, översättare och kritiker. Två av hans stora intressen i livet är språk och barndom.

ORDLISTA

AVHUMANISERING: När en person eller en utpekad grupp människor inte ses som människor, utan degraderas och liknas vid till exempel djur eller objekt. Avhumanisering används som en propagandametod för att motivera till exempel hatbrott och krigföring.

BALLROOMKULTUR: en subkultur i USA, startad av afro- och latinamerikanska hbtq+-personer. Ordet ball syftar till att kulturen kretsar kring anordnandet av drag-baler. Inom ballroom finns också ett "hussystem", där många av deltagarna ingår. Ens "hus" fungerar som ens valda familj.

BUTCH: Beskriver en sorts queer maskulinitet. Begreppet har förändrats över tid och kan betyda olika saker för olika personer, men ofta är det personer som identifierar sig som queera kvinnor med maskulint uttryck som kallar sig för butchar.

CIS(-PERSON): Person vars upplevda kön överensstämmer med det juridiska kön hen tilldelades vid födseln.

DIASPORA: Enkelt förklarat beskriver ordet när etniska grupper är bosatta i andra länder än där de har sina rötter. Begreppet är dock svårdefinierat och komplext. På www.antirasistiskaakademin.se/diaspora kan du läsa mer.

DYSFORI: Används (i relation till trans) om lidande orsakat av upplevelsen att inte vara hemma i det kön en har tilldelats vid födseln, och/eller det kön som omvärlden läser en som.

EFFEMINATE (Engelska): Ett ofta nedsättande ord för feminin, används typiskt om män.

EXOTIFIERING: När en person ses som exotisk eller ovanlig, baserat på stereotyper och fördomar om personens utseende eller beteende.

FEMME: En queer typ av femininitet.

HEGEMONISK: Dominerande, härskande.

ICKE-BINÄR: Kan den person kalla sig som identifierar sig som mellan eller bortom kvinna-man-uppdelningen av kön (definition hämtad från www.transformering.se/vad-ar-trans/ordlista).

INTERSEKTIONALITET: Ett analytiskt perspektiv som utvecklats av svarta feminister för att uppmärksamma hur relationer av överordning och underordning skapas och upprätthålls i samspel mellan bl.a. ras, etnicitet, kön/genus, funktionsvariationer, klass, ålder, sexualitet och religion.

Ett intersektionellt perspektiv synliggör hur en individ eller grupps sociala position påverkas av genomskärningen mellan olika maktrelationer.

NEGERA: Förneka, eller ge något en nekande innebörd så att betydelsen blir den motsatta.

PERFORMATIVITET: Ett ord som kommer från genusvetenskapen och hänger ihop med idén om att kön/genus är något som görs eller skapas genom våra handlingar och beteenden, snarare än något oföränderligt och medfött.

RASIFIERING: Beskriver den sociala process genom vilken personer och grupper placeras i olika fack baserat på fysiska attribut som kopplas till koloniala och rasistiska föreställningar om sociala, psykologiska eller kulturella egenskaper. Ibland används ordet självbeskrivande, där den som utsätts för rasism beskriver sig själv som rasifierad. Ordet kan även användas för att beskriva hur personer med vithetsprivilegier rasifieras, som just "vita".

SUBJEKT/OBJEKT: Ett motsatspar som ofta används för att beskriva en relation där ena parten är passiv och den andra aktiv. Objektet betecknar en sak utan egen vilja eller agens, medan subjektet står för en rationell levande varelse som agerar mot omvärlden. Inom feminismen finns mycket kritik riktad mot uppdelningen av världen i motsatsparet subjekt-objekt.

TOXISK MASKULINITET: Beskriver problematiska beteenden som förknippas med maskulinitet, som till exempel våld, sexism, homofobi, att inte visa sårbarhet, et cetera. Begreppet visar på att all maskulinitet inte är inneboende toxisk.

VITHETSNORM: Norm som ser vithet som det normala eller neutrala. Vithetsnormen härstammar från rasistiska föreställningar om vit överhöghet.

WOC: Förkortning för engelskans Woman/Women Of Colour, det vill säga kvinnor som inte rasifieras som vita. På svenska används inte ordet "färgad", eftersom det är en nedsättande term. Engelskans "colour" har däremot en annan historia och används av personer som identifierar sig som till exempel POC (Person/People Of Colour) och WOC.

ISSN-L 2323-3966

EU 12€

9772323396009

22002